

DOMOLJUB

ŠTEV. 28.

V LJUBLJANI, DNE 15. JULIJA 1931

LETO 44

Cena 38 Din za celo leto. Za inozemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din. V inzeratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din. Izhaja vsako sredo. Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu »Domoljuba«, naročnina, reklamacije in inserati Upravištvu »Domoljuba« v Ljubljani.

Razdelitev veleposestniških gozdov in pašnikov

Jugoslovanska kmetijska zveza v Ljubljani opozarja svoje člane na zakon o likvidaciji agrarne reforme na veleposestvih, katerega vsebina je bila pojasnjena v »Domoljubu« od 8. julija tek. leta in v »Slovenec« od 5. jul. tek. leta. Posebej še opozarja na določbo zakona, da se veleposestnikom, ki imajo gozdove, ki presegajo 1000 ha, odvzamejo za agrarne interese vse površine nad 1000 ha. Istotako se odvzamejo lahko tudi pašniki.

Pravico zaprositi za dodelitev gozda ali pašnika imajo:

1. Občine in gospodarski odbori za posamezne dele občin.

2. Upravičenci skupnega posestva po občinah oz. vaseh.

3. Vse zadrage, zlasti še kmetijske, živinorejske in pašniške zadrage.

Posamezniki nimajo pravice prositi za dodelitev gozdov in pašnikov.

Navedeni agrarni interesi morajo vložiti kolkovane prošnje (5 in 20 Din) na kmetijsko ministrstvo in sicer potem banske uprave do 26. julija. Po tem terminu vložitve prošnje se ne bodo vpoštevale.

Zakon o likvidaciji agrarne reforme na veleposestvih ne predpisuje, kako morajo biti prošnje utemeljene; istotako zakon ne določa kakšno odškodnino bodo interesi morali plačati veleposestnikom, tudi načina, kako se bo odškodnina plačevala, zakon še ne določa, ampak bo minister za metijstvo sporazumno z ministrom za gozdove in rude in ministrskim predsednikom določil odškodnino in način plačevanja odškodnine za gozdove in pašnike. V kolikor se pa da iz odškodnine, ki je že določena za drugo zemljo (travniki, njive itd.), ki se bo odvzela veleposestnikom, sklepati, tudi odškodnina za gozdove, verjetno ne bo previsoka.

Poudarjamo, da se gre v terminu do 26. julija samo za dodelitev gozdov in pašnikov.

Občine naj takoj o tem sklepajo v občinskih sejah, istotako naj gospodarski odbori v svojih sejah sklenejo prijaviti se za dodelitev gozdov ali pašnikov.

Vloga, katero naj občine, gospodarski odbori, zadrage itd. pošljejo priporočeno

na kmet. ministrstvo v Beogradu potom kralj. banske uprave dravske banovine v Ljubljani, naj bi se glasila:

Kmetijsko ministrstvo
v Beogradu.

Podpisani občinski urad občine... (gospodarski odbor za vas... v občini...) prosi na podlagi sklepa občinskega odbora (gospodarskega odbora) z dne..., da se občina (vas) v smislu zakona o likvidaciji agrarne reforme na velikih posestvih vpiše kot agrarni interesent za gozdove (pašnike), veleposestva... v...

V občini je... gospodarstev, skupno število prebivalstva pa znaša... Interesent rabi gozd v svrhu preskrbe občanov s kurivom in stavbnim lesom za domačo industrijo, za pašo in ostale gosp. potrebe. Uvrstitev med agrarne interese je torej potrebna in utemeljena.

Podrobno utemeljitev podamo, ko izide po zakonu predvideni pravilnik, ki bo predpisal pogoje in postopek.

Datum. Podpis.

Zadrage naj namesto navedb o številu prebivalstva in gospodarstev navedejo kratko svoj delokrog.

V dravski banovini pridejo, kolikor se je dosedaj moglo ugotoviti v poštveh sledeča veleposestva:

V srezu Kočevje:

Veleposestvo Auerspergovih dediči, ki ima skupno 22.576 ha gozdov in sicer v srezu Kočevje 12.779 ha.

Veleposestvo inž. A. Rudež z 1567 ha gozdov.

Trboveljska premog. družba v Ljubljani (skupno 1099 ha), ima v srezu Kočevje 13.94 ha gozda.

Kosler Oskar skupno 1060 ha, ima v Kočevju 974 ha.

V srezu Novo mesto:

Auerspergovih dediči skupno 22.576 ha, ima v srezu Novo mesto 9.414 ha.

»Unac«, združene hrvatske banke, Zagreb, ima v srezu Novo mesto 1163 ha.

V srezu Litija:

Veleposestvo Auerspergovih dediči, ki

ima skupno 22.576 ha, ima v litijem srezu 106 ha gozdov.

Veleposestvo Windischgrätz Hugo ima v litijem srezu 1989 ha.

Troveljska premogovna družba skupno 1099 ha, ima v litijem srezu 412 ha.

V srezu Kranj:

Dr. Karl Born 3820 ha.

»Jezerko« d. d. 2099 ha.

Dolenc Franc 1306 ha.

Heinrichar Franc 1113 ha.

V srezu Kamnik:

Kamniška meščanska korporacija 3018 ha.

V srezu Logatec:

Veleposestvo Auersperga Herwarda dediči (skupno 2542 ha) ima v srezu Logatec 310 ha.

Veleposestvo Schönburg Waldenburg Hermann 1892 ha.

Veleposestvo Hugo Windischgrätz 1537 ha.

V srezu Ljubljana:

Veleposestvo Auersperga Herwarda dediči (skupno 2542 ha) ima v srezu Ljubljana 943 ha.

Kosler Oskar (skupno 1060 ha) ima v srezu Ljubljana 30 ha.

V srezu Krško:

Andrej Jakil ima v celoti 2297 ha, v srezu Krško 2237 ha.

Attems Ferdinand ima v celoti 1436 hektarov, v srezu Krško 144 ha.

V srezu Radovljica:

Kranjska industrijska Jesenice-Fužine ima 1218 ha.

V bivši mariborski oblasti, oziroma v mariborskem inspektoratu dravske banovine pridejo v poštveh sledeča veleposestva:

Grof Attems, Slov. Bistrica, Brežice, Podčetrtek.

Herberstein Jos., Ptuj, posestvo meri 1107 ha.

Falter Hinko in Izena, Jurkloster. Gozdno posestvo meri 1455 ha.

Hošek Rud., Planina, posestvo meri 1580 ha.

Lenarčič Milan, Ribnica na Pohorju. Posestvo meri 1158 ha.

Perger Artur, Mislinje. Posestvo meri 2677 ha.

Windischgrätz Alf., Rogatec. Posestvo meri 2519 ha.

Zabeo Alf., Fala. Posestvo meri 4198 hektarov.

Szapary Lad., Murska Sobota. Posestvo meri 1127 ha.

Esterhazy Nik., Dolnja Lendava. Posestvo meri 3756 ha. V posestvu pride 2756 ha, ako se v interesu prebivalstva ne potrdi kupoprodajna pogodba med Esterhazyjem in imovinsko občino Križevci.

Zichy Mar., Beltinci. Posestvo meri 1241 ha.

Thurn-Valvassina, Ravne-Guštanj-Slovenjgradec in Vitanje-Thurn-Douglas, Ravne-Guštanj.

Windischgrätz Hugo, Konjice, Oplotnica in Bizeljsko.

Anton Kobi, Brez-Kozje.

Interesenti za dodelitev gozdov in pašnikov niso samo dotične občine, gospodarski odbori ali zadrage, kjer leži veleposestvo ali del veleposestva, ampak tudi okoliške občine, ki morejo iz posestev imeti gospodarsko korist.

Veleposestva, ki leže v raznih srezih, se smatrajo kot eno.

Posebej se opozarjamo, da imajo pravico do prošnje za dodelitev gozdov in pašnikov tudi vsi vaški odbori, srenje, soseske in upravičenci.

Pameten odlok

Načelnik ljubljanskega političnega okraja, gospod dr. Andrejka je poslal županom svojega okraja sledečo krožnico:

Ze s svojim razpisom z dne 20. junija t. l., sem poslal županstvom okrožnico gosp. bana dravske banovine, ki priporoča v teh resnih in gospodarsko kritičnih časih splošno štednjo v občinskem gospodarstvu in znižanje občinskih davkov v prihodnjem proračunskem letu.

Načelo splošne štednje pa veleva tudi prebivalstvu, da se samo omeji na najpotrebnejše izdatke in da opusti odsej vse, kar bi pomenilo brezplodno trošenje ljudskega denarja. Tu sem spada predvsem čezmerno polajanje v gostilne in prirejanje plesnih vesellic, kjer se, kakor znano, le preveč razsipa težko pridobljeni denar, ter dogajajo radi preobilno užitih alkoholnih pijač pogostoma obžalovanja vredni izgredi.

Dolžnost, ki mi jo nalaga zakon o notranji upravi, da skrbim za gospodarsko, socialno in kulturno blagostanje prebivalstva svojega okraja, me sili, da omejim to brezplodno in škodljivo veseljačenje, popivanje in zapravljjanje v gospodarsko tako kritičnih časih. Zaradi tega dajem na splošno znanje, da bom odslej prošnje za prirejanje plesnih vesellic in za podaljšanje policijske ure brezpogojno odklanjal in dovoljeval le take prireditve, ki imajo v resnici vzgojen ali humanističen namen, n. pr. poučna predavanja, prireditve resnih gledaliških iger in podobno. Prenehati mora razvada, da se dozdevno podpiranje na sebi koristnih smotrov prirejajo plesi in veselice, ki trajajo pozno v noč in škodujejo ljudskemu zdravju, morali in blagostanja več, kakor priuša koristi nama, pod kojega krinko se prirejajo.

Pa tudi pri onih prireditvah, ki sem jih izvzel iz teh omejitev, se mi mora dotična prošnja poslati tako pravočasno, da bom lahko poizvedoval o primernosti prireditve in zanesljivosti prirediteljev. Zato je potrebno, da so take prošnje vsaj 10 dni pred prireditvijo vložene pri okrajnem načelniku. Vse prošnje, ki prihajajo prepozno, bom iz tega

PO SVETU

Katoliška cerkev

s Silne papeževе besede. Te dni je sv. Oče sprejel predstavnike Katoliške akcije v Pragi. Nanje je imel daljši nagovor, ki ga je zaključil z naslednjimi besedami: »Povejte doma, da ste ugotovili veliko gorostasnost, kako se namreč Katoliška akcija v Husovi deželi (na Češkem) lahko mirno razvija, medtem ko v mestu Kristusovega namestnika (v Rimu) in naslednika apostola Petra trpi preganjanje.«

Italija

s Tako delajo, a »kulturna« Evropa molči. Kakor smo že poročali, so te dni v Idriji od rudnika odpustili nad 80 delavcev, med njimi celo očete sedmih otrok. Obupno stanje med temi ljudmi je tako, da so se trije delavci vrgli v Idrijo. K sreči se je ljudem, ki so to opazili, posrečilo, da so obupane delavce rešili. Fašisti obetajo, da bo odpuščenih še več delavcev. Seveda jih bodo kmalu nadomestili s svojimi ljudmi iz Italije, ki so znani kot »dobri rudarji«. — Pritisk zaradi menjave priimkov se nadaljuje. Začeli so hoditi od hiše do hiše in prisilijo ljudi z vsemi mogočimi grožnjami, da menjajo svoj priimek. Glavni faktor pri vsem poitalijančevanju Idrije politični komisar rudnika cav. Mutto.

Rumunija

s Prostožidarstvo in prisega, dana kralju in domovini, se ne skladata. Na seji parlamenta je poslanec dr. Trifun opozoril vlado, da je v Rumuniji mnogo častnikov, ki so člani prostožidarske lože. Po njegovem mnenju se prostožidarstvo in prisega, ki so jo častniki dali kralju in domovini, ne skladata. Dr. Trifun je naprosil kralja, naj pozove častnike, da zapuste, ali prostožidarsko ložo, ali pa častniško službo.

Francija

s Kaj pravijo o papeževem sporu z Mussolinijem francoski socialisti. »Populaire« glasilo francoske socialne demokracije izraža Vatikanu neomejeno zaupanje in sočustvo.

razloga kratkomalo zavrnil, pa naj si bodo sicer utemeljene.

To dajem na obče znanje vsemu prebivalstvu in zlasti tudi prizadetim društvom.

Okrajni načelnik: Dr. Andrejka, s. r.

Ta odlok g. okrajnega načelnika toplo pozdravljamo! V današnjih težkih časih, ko toliko ljudi strada in ko marsikdo nima denarja za najpotrebnejše, vidimo kako se pijančevanje širom dežele organizirano razširja.

Upamo, da bodo tudi drugi g. okrajni načelniki sledili zgledu, ki ga imajo pred seboj. Prepričani smo tudi, da taki odloki ne bodo ostali le na papirju, ampak se bodo dosledno izvajali, pa naj je to komu prav ali ne.

Priloga se prvi slovenski zavod

Vzajemna zavarovalnica Ljubljana

v lastni palači ob Miklošičevi in Masarykovi cesti

PODRUŽNICE:

Celje, Palča Ljudske posojilnice, Zagreb, Startevičev trg 6, Sarajevo, Aleksandrova cesta 101, Split, Ulica XI. puka 22, Beograd, Poincareova 2

vanje francoskega socializma. »Populaire« piše, da se v Franciji v času najhujšega kulturnega boja nihče ni dejansko dotaknil katoliškega duhovnika ali duhovniško grdil, med tem, ko so fašisti grozili s smrtjo celo papežu. »Populaire« zaključuje svoj članek s sledečimi besedami: »Po delovanju Benedikta XV. med vojsko, ki ga nadaljuje po vojni Pij XI., je Vatikan v svetu velesila miru. Kdor vidi največjo oviro za mirno sožitje narodov ravno v italijanskem fašizmu, ta mora biti hvaležen papežu za obsodbo fašizma, ki sedi na gozdu bajonetov.«

Anglija

s Čudovita miroljubnost je obšla Angleže zlasti zadnje čase. Angleži so praktični ljudje in dobro vedo, da bi vsaka nova vojna lahko pomenila svetovni požar, hujši in usodnejši od zadnje vojne. Angleži si ne maše ušes pred tem, da bi po novem svetovnem kripelitju tudi angleškemu lordom rožice ne cvetle več. Zato si prizadevajo, da popolnoma pomirijo Indijo in zato delajo s polno paro, da bi bila razorožitvena konferenca, ki se kmalu snide v Zenevi, kronana s čimvečjim uspehom. Mrzno do vojne vzbujajo politiki tudi doma med angleškim narodom. Te dni je bil v Londonu shod, ki se ga je udeležilo več kot 10.000 ljudi. Proti vojni in oboroževanju so govorili: bivši feldmaršal in šef generalnega štaba v svetovni vojni Roberston, ministrski predsednik Mac Donald, voditelj konservativcev Ralvdin in znani politik Lloyd George, ki so več ali manj prikrito očitali tudi Franciji, češ, da je od Nemčije zahtevala, naj drži svoje povojne obljube, sama (Francija) se jih pa ni držala.

Drobne novice

Voditelje kmetijske stranke, ostanke Manina na predsedniško mesto niso potrdili.

175 oseb je umrlo vsled raznih nesreč ob priliki proslave narodnega praznika ameriške neodvisnosti.

Vojvodo d'Aosta bodo pokopali na Krasu. Je vodil z znanim uspehom 3. ital. armado proti Gorici.

Potniško letalo je padlo v Parizu na gledalce: 5 mrtvih 10 težko ranjenih.

8000 stavkujočih delavcev v francoskem Roubaisu se je vrnilo na delo.

Korejci so napravili pogrom na kitajski selišča, razdejali mnogo hiš in pobili precej ljudi.

Fašizem pravi, da v boju proti Cerkvam ne bo popustil. Bomo kmalu videli.

Mussolini pojde v Berlin; tako pišejo. Ne verjamemo.

Po rimskokatoliškem obredu se vrši poroka Antona Habsburškega z romunsko princeso Ileano.

Najni predlog za zakon, ki naj ugotovi, odkod imajo državni uradniki premoženje, je bil sprejet v romunskem parlamentu.

Fašisti pišejo, da je Mussolini nastopil proti papežu, radi znane okrožnice jugoslovanskih šofov, ki je sv. Oče ni hotel obsoditi.

4000 človeških žrtev je zahtevala te dni povodenj v Kvantungu na Kitajskem.

Tudi rastline bodo kmalu lahko cepili proti boleznim, trdi raziskovalec Franc Tobler.

Se vedno znaša 4 milijone število brezposelnih v Nemčiji.

Za rakom je umrl 49-letni rektor praškega vseučilišča dr. Kafka.

Alesova mama z Ježice so pred par dnevi vzeli sedmi križ na rame. Daj Bog, da bi bili in zdravi kot so zdaj, dočakali še osmega in devetega!

Majdica posluš Radion.

Ta lepa, mala skrinjica, iz katere se čuje tako divna glasba, dela Majdici mnogo veselja. Imenuje jo svoj Radion, „ker same svira“. Mala Majdica zamenjuje namreč radio z Radionom, o katerem ve, da sam pere in da napravi perilo brez vsakega truda čisto in snežnobelo.

**SCHICHTOV
RADION
PERE SAM
IN VARUJE PERILO
ZAJAMČENO BREZ KLORA**

V VS/ KO HIŠO »DOMOLJUBA«!

V Smihelu pri Novem mestu vsako nedeljo nestrno pričakujejo raznašalca, ki jim prinese »Nedeljskega Slovenca«.

Ga. Terezija Rant, mati g. voj. superiorja, obhaja čila in čvrsta 90-letnica.

»Vstali Kristus«, vojaški spomenik za Nikolajevo cerkev v Stralsundu, ki ga je izdelal monakovski kipar prof. H. Schwegerle.

Pogorišče na Mlaki pri Kranju, kjer je ogenj napravil ogromno škodo.

Poravnajte naročnino!

KAJ JE NOVEGA

Na Brezje!

Dne 26. julija se zberejo verniki pri Mariji pomagaj na Brezjah, da skupno proslave 1500-letnico efeskega koncila. V ta namen bo ob pol 11 slovesna sv. maša, katero daruje ljubljanski knežskoof dr. G. Rožman. Pred cerkvijo bo pripravljen oltar, na katerega se bo prenesla čudodelna slika iz cerkve na prosto. Po službi božji bosta dva govora, izmed katerih bo eden posvečen zgodovinskemu dogodku, drugi pa misijonarju škofu Baragi. Ob tej priliki se bodo poklonili Amerikanci knežskoofu in zaprosili za proces, potom katerega naj bi bil Friderik Baraga postavljen na oltar. Na Brezje se vljudno vabijo vsi verniki zlasti pa člani in članice Marijinih družb in mladeniških krožkov, prosvetnih in izobraževalnih društev. S seboj prinesite zastave. Polovična vožnja je dovoljena za vse proge po Sloveniji, izkaznica, katere upravičuje do polovične vožnje, se dobi v pisarni Prosvetne zveze, Miklošičeva c. 5 in stane 5 Din. — **Rimska procesija** in svečana razsvetljava božjega hrama na Brezjah bo dne 25. julija zvečer ob pol 9. Verniki bodo po sosednjih gorah zažgali kresove katerih plameni bodo pričali o globoki veri in ljubezni, ki jo goje verni Slovenci napram Materi božji. — **Zupni uradi** se vljudno naprošajo, da blagovolijo razobesiti letake na cerkvenih vratih in vernike povabiti na cerkveno slovesnost na Brezje. Vljudno se naproša tudi, da blagovolijo sporočiti, koliko izkaznic za polovično vožnjo že.

d 25 letni mašniški jubilej je praznoval preteklo nedeljo g. Ivan Opeka, župnik v Smartnem pri Kamniku. Na mnoga letal

d Srebrni mašniški jubilej je praznoval v nedeljo 12. julija zaslužni viški župnik g. p. Teodor Tavčar. Prisrčni: Bog živi!

d 70 let je dopolnila te dni g. Marijeta Vilfan — Alešova mama na Ježici pri Ljubljani. Bog jo živi še mnogo let!

d Devet križev že teži gospe Terezijo Rant, mater vojnega duhovnika. Bog jo ohrani do skrajnih mej človeškega življenja.

d 100 letnico rojstva pisatelja Franceta Levstika bodo praznovali v Velikih Laščah 25. in 26. julija. Dovoljena je za to proslavo četrtinska vožnja, ki velja od 22. do 30. julija.

d Novo sv. mašo je daroval v nedeljo, 12. julija v ljubljanskem Marijanišču g. P. Gabrijel Humek iz reda Cistercijanov, ko slavljenju in veleugledni rodini iskreno častitamo, prosimo Boga naj delo g. novomašnika v vinogradu Gospodovem obilno blagoslovla.

d V Lurd — Pariz — Liseux in Einsiedeln je odpotovalo v ponedeljek 13. julija 34 izletnikov. Obiskali bodo na tej poti poleg Pariza tri največja božja pota ter se priporočili Mali Tereziki v Liseux in lurski Materi božji.

d Vojni tovariši! Ker nas neprestano vprašujete kedaj bo letos naš tabor, evo Vam za enkrat tole. Na veliki šmaren se dvigne naša armada, da pohiti na Brezje, kjer nas pozdravi in vodi letošnji tabor naš sedanji predsednik, osvoboditelj Maribora in dika

slovenskih mož, general Maister. Zato letos vsi brez razlike na Brezje. Uredili bomo tako, da bo polovična vožja veljavna za več dni. Kdor ne bo mogel priti 15. bo lahko 16. avgusta — ko je še Gospodov dan. Tovariši vsi kot en mož 15. na Brezje. Pevci bodo zapeli generalu in Slaga igra cel dan. — Osrednji odbor zveze bojnikov v Ljubljani.

d Ameriški Slovenci pri našem nadškolu. Koga imajo ameriški Slovenci v večjem spominu nego nadškofa dr. A. B. Jegliča, ki jih je ob čikaškem evharističnem kongresu v Ameriki obiskal ter prepotoval in prepridigoval dobršen del njihovih naselbin. Zato nič čuda, da so se pri svojem obisku stare domovine želeli pokloniti sivolasemu nadpastirju. Dne 10. julija so to storili, ko so se podali v Gornji grad: duhovni vodja g. John Plevnik, glavni predsednik Frank Opeka, prvi podpredsednik John Germ in glavni tajnik Joe Zalar. Poklonitveno deputacijo je spremljal tudi stolni kanonik g. dr. Mih. Opeka. Prevzvišeni je obiskovalce neizrečeno ljubeznivo sprejel. Prijazno jim je razkazal vse svoje bivališče, veličastno gornjegrajsko cerkev s slikarskimi umetninami ter zgodovinske spominke Gornjega grada. Potem se je dal z gosti v več skupinah slikati in jih je končno povabil k svoji mizi na malo južno, pri kateri jih je prisrčno pozdravil, izražajoč svoje veselje, da ga niso pozabili, in želeč vsem ameriškim izletnikom lepih dni na Slovenskem. Ginjen je odgovoril gosp. John Plevnik: Mi smo hrepeneče želeli, da Vas vidimo! — beseda, ki je velikemu vladiki privabila solzo v oči. Tudi glavni predsednik Frank Opeka se je nadškofu za njegov pozdrav in očetovski sprejem zahvalil. Vsi obiskovalci so strmeli nad izvrstnim telesnim zdravjem in čudovito duševno živahnostjo nadškofovo. Po dobri poldrugi uri dragocenega bivanja v Gornjem gradu so se polni najlepših čustev poslovili, in prva beseda, ko je zopet zabrnel avtomobil, je bila: To je bil krasen dan, tega ne bomo nikoli pozabili!

d Okrog 100 otrok je prignal g. vikar Zalar iz delavskega Hrastnika in jih porazdelil pri dobrih družinah ljutomerske fare, kjer ostanejo čez počitnice.

d Vedno več šol zahtevajo. Ker se je dognalo, da imajo nekatera železniška ravnateljstva med voznimi uslužbenci prebitek

osebja, druga ravnateljstva pa tudi osebe brez zadostne strokovne in šolske izobrazbe, je generalno ravnateljstvo v interesu našega železniškega prometa sklenilo dvigniti stopnjo izobrazbe tega osebja. V ta namen je odredilo, da se smejo vzeti v službo samo osebe, ki razpolagajo z zadostnim šolskim znanjem in da v bodoče ne bo sprejemala tudi ne za služitelje oseb brez predpisane izobrazbe, za vzirače in sprejemne vodnike pa se bodo tudi poslej sprejemale samo osebe, ki imajo vsaj dva razreda srednje šole. Osebe z manjšo šolsko izobrazbo bodo prišle v poštev samo za službe kretničarjev in manevristov.

d Vojnica se za celo leto 1931. predpiše v znižani meri. Kakor znano se je vojnica, ki je znašala po zakonu o ustroju vojske in mornarice praviloma 50% letnega neposrednega davka, s finančnim zakonom 1931-1932, ki je stopil v veljavo dne 1. aprila t. l. znižala od 50% na 20% letnega neposrednega davka. Vsled tega so nastali dvomi, ali naj se vojnica za leto 1931 predpiše za čas do 31. marca po prejšnjih predpisih in za čas od 1. aprila dalje v znižani izmeri, ali pa naj se za celo leto 1931 predpiše v znižani izmeri. — Na neko vprašanje je ministrstvo za finance odločilo, da se vojnica za celo leto 1931 predpiše v znižani izmeri.

d V kočevskem občinskem svetu so te dni razpravljali, kam naj se občina ozirom na nujno potrebno novo električno napeljavo priključi. — Za priključitev na omrežje Trboveljske premožgokopne družbe so glasovali: R. Gausemayer, Verderbe, Erker, Dornig in dr. Ivan Sajevic. Veti na čelu z županom g. Kostanjevcem se je izjavila za Kranjske deželne elektrarne.

d Nove, najmodernejšie operacijske aparate dobi prenovljena bolnišnica usmiljenih bratov v Kandiji pri Novem mestu.

d Ljubljanski mesarji so znižali cene teletini in sicer I. vrste od 22 na 20, II. vrste pa od 16 na 15 Din.

d Ali so občine dolžne dajati kurivo vsemu učitelstvu. O tem vprašanju, ki živo interesira vse naše podeželske občine, je razsodilo Upravno sodišče za Slovenijo v Celju na tožbo občine Šmartno ob Paki dne 17. junija t. l. v prilog učitelstvu, da so namreč občine na deželi dolžne dajati kurivo ne le upravitelju in šolskemu slugi, ako stanujeta v šolskem poslopju, marveč vsemu učitelstvu. Obširneje o zadevi v »Slovincu« z dne 12. julija 1931.

d Izkaz dobitkov efekt. loterije, ki jo priredilo Prost. gasil. društvo v Godešici pri Skofji Loki, je objavljen v nedeljski številki »Slovenca« z dne 12. julija, nakar opazujemo tudi »Domoljubove« čitatelje.

d Gad ne živi po močvirnih knjižah pravijo nekateri. Da temu ni tako, je dokazal g. Franc Dolničar, pos. iz Blatne Brestovice, ki je na morostu vjel velikega gada v precep. Prinesel je živega v naše uredništvo. Je bolj temne barve, kot oni ki živijo v skalovju.

d Mnoge slovenske ljudske šole so priredile ob koncu šolskega leta prav lepe razstave dekljskih in deških ročnih del ter risarskih izdelkov. Ko gosp. učiteljcem in gosp. učiteljem častitamo na uspehih, razmažemo iskreno željo, naj bi tudi v bodoče posvetile vse svoje moči v prvi vrsti šolski

Tako izgleda terpentinsvo milo Gazela

ki ga danes z uspehom uporabljajo na stotisoče gospodinj!

ki bolj kot kdaj potrebuje baš v sedanjih težkih časih dobrih vzgojiteljev.

d Celjski peki imajo srečo. Preganjani radi visokih krušnih cen, so bili pred okrajnem sodišču v Celju obtožbe oproščeni. Zdaj je dalo pekom še okrožno kot prizivno sodišče prav. Vendar poučeni krogi trdijo, da te zgodbe še ne bo konec.

d Slovesna otvoritev novega kopališča v Kamniku se je izvršila v nedeljo 12. julija. Cestitamo kamniškemu občinskemu odboru in za napred vnetem tamošnjem županu g. Kratnarju na važni pridobitvi.

d Zaupnico je izrekel svojemu županu ptujski občinski svet.

d Oblak se je utrgal oni dan nad Novim Sadom. Jilen vrtnec je ruval drevesa, lomil veje in razkrival strehe. Voda je udrila v kleti in je bilo gasilno društvo v 36 slučajih klicano na pomoč.

d Tiskarska šola v Zagrebu. V Zagrebu bodo v kratkem ustanovili prvo grafično (tiskarsko) šolo v Jugoslaviji. Banská uprava, trgovinsko ministrstvo in zagrebška delavska zbornica so dale večje vsote na razpolago, da bodo štirje izborni grafični delavci v inozemstvu studirali, kako so take šole urejene.

d Obrtni dom si hočejo zgraditi obrtniki v Kranju.

d Pobiranje davkov. Dokler se ne izvrši odmera zemljarine, zgradarine, pridobnine, rentnine in družabnega davka za tekoče leto 1931, morajo davčni zavezanci plačevati te davke po predpisu iz prejšnjega leta, to je iz leta 1930. Od tega so izvzeti samo oni davčni zavezanci, ki so prijavili prenehanje davčne dolžnosti (člen 147 zakona o neposrednih davkih).

d Točenje pod vejo. Trgovski list pri naša pod tem naslovom daljši članek, kjer med drugim pravi: Pod vejo točijo sedaj vino tudi take osebe, ki bi za tako točenje po zmislu predmetnih predpisov ne smele priti v poštev. Po namenu teh predpisov bi smeli točiti vino pod vejo samo manjši posestniki, da se jih obvaruje škode, če bi svojega pridelka ne mogli vnovčiti. Pomagati se je hotelo mnogim ljudem. Ako bi točili svoj pridelok pod vejo res samo kmetje, katerim je bila taka izjemna pravica zagotovljena, bi ne imeli ničesar proti vinotočem v tej obliki, da pa se poslužujejo takega privilegija tudi veleposestniki in grajščaki, gotovo ni v redu in je skrajni čas, da se predmetni predpisi v toliko preuredijo, da bo točenje pod vejo zopet dobilo prvotno namenjeni obseg in namen.

d Železničarji dobe zaostale dnine. Na rlogo Zveze je prometno ministrstvo sestavilo mešano komisijo, v kateri so bili zastopani tudi člani uprave Zveze jugoslovanskih železničarjev. Na sklep te komisije je minister odredil, da se vsi ti zaostanki na dneh morajo železniškim devničarjem takoj izplačati. Skupno znašajo te plače 11,8 milijona Din. Krediti za to se že zagotovljeni.

d Vojak iz svetovne vojne udeležiti se običajnega sestanka na Brezjah dne 15. avgusta. Spored bomo pravočasno objavili. Prošnja za polovično vožnjo je vložen v upamo, da bo skoro ugodno rešena. Odbor zveze bojevnikov v Ljubljani.

d Oddelek angleškega brodovja, obstoječ iz štirih križark, je obiskal te dni Dubrovnik.

ELIDA SHAMPOO

d Donašanje časopisov v Zagrebu hoče post. ravnateljstvo opustiti, češ, da se s tem zakasni hitro dostavljanje pisem in drugih poštinih pošiljk.

d V Split je došel znani nemški naravoslovec profesor dr. Neu. V našem Primorju bo proučeval ribe in rake.

d Še so na svetu pošteni ljudje. Te dni je znan trgovec iz Dobropolj v avtobusu, ki vozi iz Ljubljane čez Grosuplje in Dobropolje na Struge, izgubil listino s približno 17.000 Din in mnogo vrednostnimi papirji. Ves iz sebe je trgovec domov prišedši pogrešil izgubljenost ter je svojega uslužbenca s kolesom poslal za avtobusom. Avtosprevoznik g. Anton Lenič je listino vestno in pošteno izročil izgubitelju.

d Z zneskom 40 milijonov dinarjev hočejo elektrificirati dolino Neretve do pristanišča Metkovič.

d Z otvoritvijo železniške proge Kraljevo—Raška se bo potovanje iz Beograda v Skoplje skrótilo za celo uro. Od Raške do Skoplja je zveza že otvorena, otvoritev proge Kraljevo—Raška se pričakuje v bližnjih dneh.

d Nekaj kar naši kmetje že vedo. Kmetijsko ministrstvo v Beogradu je izdalo kr. banski upravam odlok, naj se kmetovalce pouči, kateri čas je najbolj prikladen za žetev raznih žitnih vrst, kar je posebno važno glede pšenice, katere je glavni pridelek za izvoz, ker, če se žanje preveč zrela pšenica, nastanejo zelo velike izgube v kakovosti in količini. Kakor pri košnji travnikov, tako napravimo tudi pri žetvi žita običajno veliko napako, da pustimo rastline prezoreti in predolgo odlašamo s košnjo oz. z žetvijo. Izkušnja je pokazala, da dobimo glede množine kakor tudi glede kakovosti najboljše pridelke, če žito žanjemo že tedaj, ko se da zrno še z nohtom upogniti in prelomiti, oz. da žanje-mo, kakor hitro je žito porumenelo. Edino rž lahko pustimo nekoliko dalje na njivi, da popolnoma dozori. Če zrnje prezori, da postane popolnoma trdo, lahko ob neugodnem vremenu izpade in lahko izgubi tudi lepo barvo, ki je značilna za posamezne vrste žita. Vsled obilne izgube vode prezrelo zrnje tudi nič ne pridobi na vrednosti, ampak nasprotno še izgubi. Torej, žanje naj se, čim žita porumene. Če morda vendarle kdo vsega tega še ne ve, naj si zapomni vsaj za — bodoče leto.

d Boj ribjemu narodu. Kakor poročajo iz Splita, je zadnje dni ribji lov izredno bogat. Pretekli torek so v Split prinesli 40 stotov rib, od katerih so jih 25 stotov odposlali v notranjost države. Ribiči v Komizi so naložili 100 stotov sardel, prav toliko tudi ribiči v Trogirju.

d Osješko gledališče so zaprli. Ni denarnih sredstev. Gledališče se bo najbrže preselilo v Split.

d Dovoljenja za nove trafike se za mesta in večje trge ukinejo. Tako je odredil ravnatelj uprave državnih monopolov.

d Spominski ploščo so odkrili zelo slovesno dne 12. julija, in sicer na Cetinju na hiši, kjer se je rodil naš kralj Aleksander I.

d 50 učencev sprejme uprava železniške šole v Nišu. Predavanja se prično dne 1. septembra.

d Trgovinska pogodba med Jugoslavijo in Avstrijo se podaljša. Proračunski odbor avstrijskega parlamenta je že sprejel tozadevni predlog.

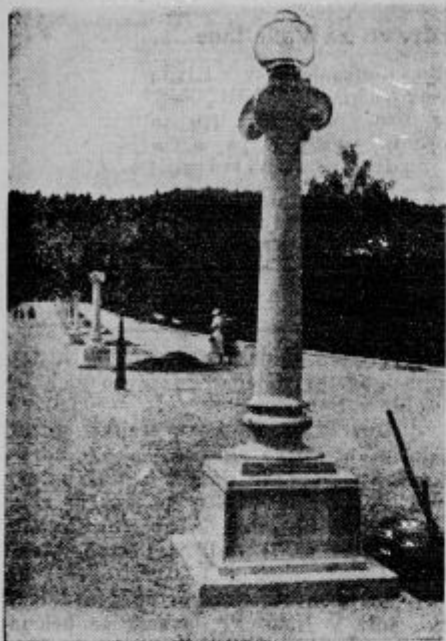
d Že pet požarov je bilo to leto v občini Legen pri Slovenjgradcu. Te dni je uničil ogenj stanovanjsko poslopje posestnika Antona Toviška.

d Pol vasi pogorelo. Vas Mlaka, oddaljena kakor tri četrt ure od Kranja v smeri proti Golniku, je bila pretekli teden pozorišče glavnega požara, ki je uničil polovico hiš. Prizadeti so več ali manj: Alojzij Semen, Šimen Sušnik, Janez Miklavčič, Peter Sajevec in Franc Škofic. Od blizu in daleč so prihiteli na pomoč požarne brambore in rešile, kar se je še rešiti dalo. Škode je preko pol milijona dinarjev. Posestniki so primeroma zelo nizko zavarovani.

d Velik kozolec s 70.000 Din vrednimi pridelki je zgorel posestniku Terčetu pri Sv. Florijanu blizu Šoštanja.

d Zavarujte že vendar svoje imetje! Te dni je izbruhnil požar v gospodarskem poslopiju posestnika Janeza Leskovarja, p. d. Šmigleca na Prelogah. Vsi domači so biti na travniku, razen žene, ki je spala v šrambi nad hlevom. Ker je pritiskal močan veter, so plameni v trenutku objeli vsa poslopja Leskovarja in še sosedo Antona Korošca. Iz Leskovarjeve hiše so rešili le nekaj hišne opreme in obleko, iz hleva živine, razen 4 glav drobnice, nihče pa ni sigurno vedel, kje se nahaja 68 letna žena Mica. Ta je spala pretrdo, ni je vzbudil dim, ne prasket ognja, našla je strašno smrt v plamenih. Ko so proti večeru razkopavali pogorišče, so našli njeno zogljeno truplo. — Leskovar se je obotavljati dati večjo vsoto denarja in hranilnico, sedaj mu ga ni treba nalagati, ker mu je zgorel. Tudi so ga večkrat nagovarjali razni zastopniki zavarovalnih družb, naj si svoje imetje zavaruje proti požaru, pa se ni dal pregovoriti. Ali bo pač ta vsega usmiljenje vreden mož, zadosten opomin vsem tistim, ki se boje zavarovalnic in hranilnic?

d Na koso se je nasadila 12 letna Elizabeta Scheuermann iz Novega Sivca v

Ljubljanski Tivolj se lepša. Po načrtih mojstra prof. Plečnika so letos naredili glavno sprehajališče.

Na Pejeah nad Jesenicami je g. Jakob Novak sam na svoje stroške postavil to-le kapelo, ki je prav okusno izdelana in spada med najlepše.

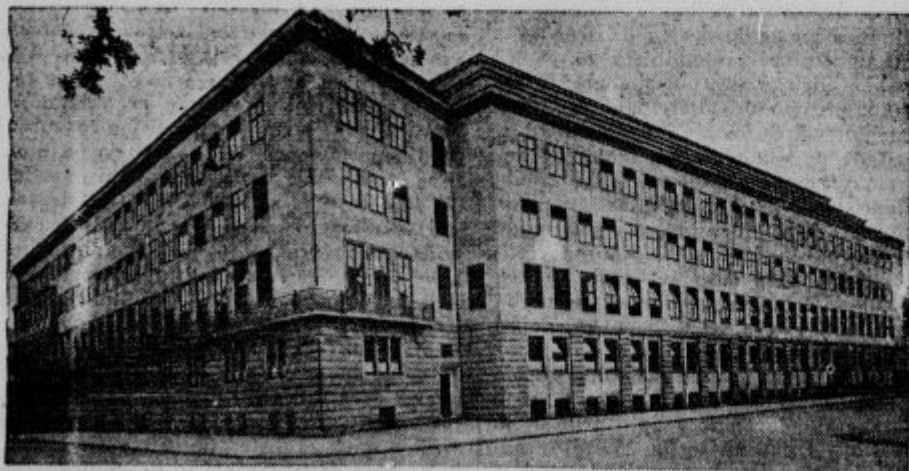
Stimson, ameriški državni tajnik, ki se za vse sločaje opremlja s padalom, preden se izroči letala, ki ga je imelo na njegovi poti v Evropo ponesti iz Washingtona v New York.

Ogromni nemški zrakoplov »Groß Zeppelin« je plul v nedeljo tudi nad Marijeborom, kjer je vse, kar leze in gre, občudovalo 200 metrov dolgega orjaka.

Novozgrajeni observatorij na Jungfraujochu. Observatorij leži v višini 3500 metrov in je najvišja vremenska opazovalnica v Evropi.

Velikanski gospodarski polom v Nemčiji. Upravno poslopje Severnonemške volnene predilnice v Bremenu, ki je nenadoma propadla; primanjkljaj znaša nad 3300 milijonov dinarjev. To je bilo eno največjih in najuglednejših nemških industrijskih podjetij.

»Zeppelinove« znamke za polet na severni tečaj

V vsako hišo Domoljuba!

Bački. Konica ji je prerezala trebuh od zgoraj navzdol, tako da so ji izstopila čreva. Pripeljali so jo v bolnišnico, vendar je malo upanja, da okreva, ker so tudi čreva hudo ranjena.

d Naenkrat je izgubil ravnotežje in padel 6 m globoko na cement tesar Pavel Gračner, zaposlen pri neki zgradbi v Topolšiči. Bo težko okrevati.

d Že petega utopljenca so potegnili letos iz Mure pri Izakovcih.

d Skupaj sta se držala Vroči nedeljski popoldan je izvalil brata Avgusta in Francu Vodušek, stara 30 ozir. 26. let, doma iz Žič pri Konjicah, da sta se šla kopat v ribnik, ki je last graščaka Posseka. Med kopanjem sta oba brata izginila v vodi in so ju našli šele drugi dan. Držala sta se skupaj.

d Trije angelčki. Zakonska žena Ivanca Gliha pri Sv. Lovrencu pri Veliki Loki je te dni povila trojčke, tri deklice, ki pa so kmalu po rojstvu preminule. Ivanka, Terezija in Marija so skupaj ležala na mrtvaškem odru.

d Skladovnica drv je zasula tri delavce, služeče pri trgovcu s premožem in drvini, g. Dominiku Čebinu v Ljubljani. Ivan Lapajne je na poškodbah preminul, Ivan Vrankar je dobil težke, Viktor Lapajnar pa lažje rane. Lapajne, je bil baje šoma iz St. Jurja pri Mirni peči na Dolenjskem.

d Nagle smrti je umrl v vlaku frančiškanski Serafin Jurič iz samostana Petricevca pri Banjaluki. Pridigar je bil odličen. Naj počiva v miru.

d Naj počiva v miru! Na Jesenicah je umrl tovarniški delavec Luka Slabe. Je bil več let predsednik Zveze vojnih invalidov. — V Vinici je umrla Marija Bavdek, vdova po zemljiškem knjigovodji. — V Mali Brezi, župnija Sv. Rupert pri Laškem sta odšla na drugi svet 91 letna Frančiška Vončina in posestnik Adam Vider. — V Ljubljani so pokopali go. Terezijo Blatnik, posestnico na Daljnih Orlah pri Sevnici. — V novomeški bolnišnici je zaspala v Gospodu trgovka s čevlji ga. Berta Vrskoj. Kalisnik. — V Satohovcih v Slov. krajini je umrl delavec Erjavac Alojzij. Prehladil se je v Franciji in podlegel jetiki. — V Vrhu pri Zalcu je odšel po večno plačilo krojaški mojster g. Ivan Holobar. — V Skopem na Krasu je umrla 72 letna Rozalija Götz. Poročena je bila 52 let. — V Trbovljah je umrl načelnik prostov. rudn. gasilnega društva g. Ignac Holešek. — V Škofji Loki je odšla na drugi svet trgovka gđ. Katarina Hafner. — V Ljubljani sta umrla 77 letni Matija Jankovič in g. Bajda Ivan, uslužbenec Mestnega pogrebnege zavoda. — V Žužemberku je zaspal v Gospodu vzoren dijak gimnazijalec Jarc Stanek. — V Murski Soboti sta zapustila solzno dolino 76 letna Titan Frančiška in 82 letni Marič Mihael. — Od solnčarice zadet je umrl v Babincih pri Ljutomeru delavec Štampar. — V starosti 86 let je umrla v Ljubljani g. Frančiška Črček. — Preostalih naše iskreno sožalje!

d Ko je stolpna ura pričela biti osem. Zadnji čas je na Dobrni skoro vsaki dan kakšen mrlič, kateremu kot navadno z vsemi zvonovi zvoni. Tako so tudi te dni zjutraj takoj po zadnji sv. maši pričeli zvoniti, ker sta v fari kar dva mrliča ob enem. Zvonilo je okoli pet malo večjih fantov spodaj, tako da so vlekli za vrvi od zvonov. Malo pred 8 je prilezel v stolp tudi 7-letni sin Mesarja Mastnaka, kateri je, kakor navadno vsak otrok, hotel pomagati pri zvonjenju. Kljub temu da ga je cerkovnik večkrat naganjal iz stolpa, je mali Jožek zlezel na stopnice, ki vodijo v stolp in od tam gledal, kako drugi zvonijo. Ko je stolpna ura pričela biti osem, se je naenkrat utrgala vrva, na kateri je visela okrog 100 kg teža utež. Z veliko silo je padla ogromna utež ravno na malega Mastnakovega Jožeka, kateri je bil še vedno na stopnicah. Učinek padca je bil grozovit. Malemu fantu je glavo popolnoma zdrobilo in je bil na mestu mrtev.

d V krčih je padla na otroka. V vasi Obrovac v Vojvodini je odšla Katarina Johann na vse zgodaj po opravku k sosedu in pustila štiri mesece starega otroka v zibelki samega. Otroek se je zbudil in pričel

kričati. Prihitela je stara mati Marija Ebenhofer, 55 letna žena, ki trpi na božjasti. Vzela je otroka v naročje in ga pričela ujkati. Ravno tedaj pa jo je z nova napadla njena stara bolezen in pri kuhinjskih vratih je padla v krčih na tla. Padla je tako nesrečno, da je prišel otrok pod njo in ga je tako zadušila. Ko se je malo pozneje vrnila otrokova mati domov, je bil otrok že mrtev.

d Na gasilski veselici so se sporekli vročerkvni fantje, doma tam okrog Štepanje vasi. Zunaj se je razvila prava bitka. 22 letni hlapec Miha Skraba je dobil strel v prsa. Kljub zdravniški pomoči je v bolnici umrl.

d Pri težkočah v želodcu in črevih, pomanjkanju slasti, lenivem odvajanju, napenjanju, gorečici, pehanju, tesnobe, bolečinah v čelu, nagnjenju k bljuvanju povzroči 1 do 2 čaši naravne »Franz-Josef« grenčice temeljito čiščenje prebavil. Izjave bolnišnic dokazujejo, da »Franz-Josef« vodo radi jemljejo celo težko bolni, in da se dosežejo z njo veliki uspehi. »Franz-Josef« grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

PO DOMOVINI

Spomenik Miroslavu Vilharju.

(Planina pri Raketu.)

Dne 9. avgusta t. l. praznujemo 60-letnico smrti pesnika in skladatelja Miroslava Vilharja. Sklenili smo odkriti na ta dan spomenik pred njegovim rojstnim domom. Delo spomenika je prevzel akad. kipar prof. I. Sajovic iz Celja. Spomenik bo stal na križišču državne in banovinske ceste. Tozadevni ogledi so se že vršili. Napeljuje se že pesek in kamenje za postavitev temeljev in tudi zidarska dela so že oddana. Največ zaslug, da se spomenik sploh odkrije ima pokrovitelj g. Matija Pogorelec, naš rojak v Ameriki. Odbor naproša vsa narodna srca, da mu v čim večjem številu prisločijo na pomoč, ker hoče, da bo ta spomenik ponos vseh Jugoslovancev. Tudi se naprošajo vsa društva, da na ta dan ne prirejajo veselice, temveč da se v čim večjem številu udeležijo te proslave.

Vesele novice.

(Sv. Lenard nad Škofjo Loko.)

Kdor ne zaide v naše hribe, morda sploh ne ve, da živijo tudi tukaj ljudje in se pridno gibljejo. Za sv. Rešnje Telo so oskrbeli fantje vsa tri cerkvena bandera nova. V današnjih težkih časih in v tako mali župniji pač ni to lahka stvar? Pobirala sta od hiše do hiše prostovoljne prispevke Tušek Franc in Rant Janez. Razven nekaj izjem so vsi fantje po svojih močeh radevolje prispevali za nova bandera; pa tudi drugi so zbirko podprli. Dolgo časa bodo nova bandera oznanjala to požrtvovalnost. — Tudi smo letos sezidali novo, lepo kapelo, v katero bo postavljen poldrug meter visok kip Sreca Jezusovega, od zunaj pa bodo krasile kapelo lepe freske slike. Načrt je delo arhitekta, zato napravi tako lep vtis na tujca in domačina že sedaj, četudi še ni dogotovljena. Zopet treba reči: velika požrtvovalnost ene same družine, ki je postavila kapelo. — Ko se že oglašamo iz našega grička, povemo še nekaj. Iz raznih krajev so bere po časopisih o šolskih razstavah koncem leta in proslavam Vidovega dne. Tudi pri nas je proslava vsako leto in šolska razstava že drugič. Tukajšnja neumorno delavna šolska upraviteljica Tončka

Kete je storila vse in žrtvovala ves prosti čas, da je bila razstava letos res nekaj lepega. Lansko leto ni bilo od strani občinstva toliko zanimanja. Letos pa je bil obisk zelo velik in ljudje so se spravevali, kako morejo otroci toliko narediti. Dosti truda in skrbi je. Enorazredne šole so danes najbolj težavne. Popoldan in popoldan poučevati, vedno v dveh oddelkih, voditi pisarno — kdor ima vpogled, ve, kaj se to pravi — vrhotelega je prosvetno delovati, pa še kako zabavljanje slišati! Vse to delo zmoro samo tisti, ki ima pravo veselje do šole in ljubezen do otrok.

Lučinski popotnik.

(Lučine nad Škofjo Loko.)

Oba naša cerkvena ključarja sta se v teku dveh mesecev poročila. Naše Slov. kat. prosv. društvo je v nedeljo, 5. t. m. aprizorilo Krekovo igro »Tri sestre«, ki je dobro izpadla. Igra je prav primerna za današnji čas. — Kuluk smo večji del opravili; občinskega popolnoma, za banovinskega pa nas nekaj še čaka. — Nakosilo se je letos veliko več kot lani. Otave pa, kakor kaže, ne bo nič, ker se je začela suša. Pridelki tudi dobro kažejo. Sadja bo tu in tam kaj malega. Češnje je bilo dosti. Prepelica žlobudra po njihavi svoj »pet pedla«, pa se bo morala umakniti, kajti začela se je žetev.

Pustite male k meni...

(Podbrezje na Gorenjskem.)

Pomenljiv je bil za nas god sv. Alojzija t. l. Vršilo se je prvo sv. obhajilo. Nedolžni otroci so bili prvič pri mizi Gospodovi. Lepo so zapeli pred in po sv. obhajilu v čast Jezusu. Popoldne je bilo sprejetih v Mariji Vrtec 73 dečkov in deklic. Slovenski sprejem je opravil gosp. Anton Komljanec. Otroci so se posvetili Materi Božji, sv. Alojziju in sv. Mali Tereziki. Gamljiva je bila skupna molitev toliko otrok. Hvala g. Mari Bežek, učiteljici za trud in pripravo v šoli. Dva pevška zbora imamo v Podbrezjah. Veliki zbor krasno prepeva pod skupnim vodstvom organista g. Ivana Kozjeka, mali zbor pa poje ob shodih in raznih pobožnostih Marijinega vrta. To je ljudsko petje, ko se oglašajo zvonki glasovi naših malih. Bog daj le stano-

Beli zobje: Chlorodont

prijetno osvežujoča zobna pasta s
poprovo meto
tuba Din 8.— in Din 13.—

vitnost in napredek v dobrem pri naši mladini. Kras naše župne cerkve sta prenovljena tabernakeljna — na glavnem in stranskem oltarju in prenovljen krstni kamen. Delo je v splošno zadovoljnost izvršil naš rojak, podobar Alojzij Kozjek. Delo hvali mojstra.

Izlet v Bohinj.

(Trstenik.)

Kakor druga leta, smo tudi letos, 28. jun. napravili fantje trsteniške župnije, pod vodstvom gospoda župnika izlet v Bohinj. Spotoma smo se ustavili na Brezjah in počastili našo mater Marijo. Nato smo se peljali mimo Blejskega jezera, proti Boh. Bistrici. Tukaj smo si ogledali banski ribogojni zavod, v katerem smo videli na tisoče majhnih ribic, ki jih iz jajčec umetnim potom, v posebnih pripravah, ki se polnijo vedno s svežo vodo, vzgajajo in na tisoče večjih rib, ki jih gojijo v lepo razdeljenih ribnjakih ter jih razpošiljajo za razmnožitev po celi državi. Za krmiljenje rib porabijo dnevno 100 kg konjskega mesa. Nameravajo pa zavod povečati, da bodo porabili dnevno 1000 kg konjskega mesa. Popoldne smo se odpeljali v Bohinj. Najprej smo se šli ohladit k izviru Suvice. Nato smo si ogledali Bohinj ter se zabavali po jezeru s kopanjem in vožnjo s čolni. Proti večru smo se odpeljali nazaj na Bled. Lepoto Bleda smo si tudi ogledali z Gradu. Že pozno v noč smo se prepevajoč prav veseli in zadovoljni vračali proti domu. Zavedamo se, da so skupni izleti koristni in poučni ter dajejo znak, da fantje, pod vodstvom duhovnega voditelja, delimo dobro skupaj.

Zidava nove šole.

(Liberga.)

Članek v Domoljubu in z ozirom na to, da naše prošnje glede nove šole na Libergi niso našle odmeva, se obračamo na javnost s sledečimi pojasnili. Ljudstvo je proti temu, da bi se sedaj zidala nova šola, ker v tej krizi, ko ljudje večkrat niti za sol nimajo, stroškov za zidavo nove šole ne prenesejo. V ta namen so bili že storjeni vsi mogoči koraki in prošnje. Deputacija je bila pri g. banu in podbanu. Obljubila sta, da bosta upravičene prošnje kmetov upoštevala. Vložena je bila pismena pritožba s 50 podpisi. Županstvo in okr. šolski svet sta storila, kar je bilo mogoče, da bi ljudstvo rešila novih, nepotrebnih bremen. Ko se je g. min. predsednik mudil v Ljubljani, je šla deputacija z županom tudi do njega. Prošila ga je za posredovanje. G. min. predsednik se je vprilo g. podbana izrazil takole: »Ako ljudje ne zmorejo zidave šole, nikdo jih ne more k temu siliti. Če so hodili v šmartno 50 let, naj hodijo še deset let ali dokler se ne zboljšajo razmere. Ko je ljudstvo za to zvedelo je bilo pomirjeno, toda ne dolgo. Kljub besedam min. predsednika, kljub prošnjam, pritožbam in deputacijam je prišel nepričakovan odgovor: zidavo nove šole je treba čim bolj pospešiti. Tako se torej upošteva volja ljudstva. Letos nam je poabila toča. Ni čudno, da ljudstvo izgublja zaupanje, ko vidi, da nimajo sočutja oni, ki bi ga morali imeti. Ker glasom razpisa min. sveta z dne 3. junija 1931 prihajajo na ministrski svet pritožbe, da se zlasti na poljedelca pritiska z vedno večjimi davčinami, taksmi in javnimi dajatvami, tako, da tisti svojim dolžnostim ne morejo več zadostiti ne kot državljani, ne kot očetje družin, je banska uprava dravske banovine v smislu zgoraj navedenega razpisa naročila vsem občanom, da vpeljejo skrajno štednjo. Vse stvari, zlasti pa gradnje novih hiš in drugih objektov, ki niso neobhodno potrebne in ne neodložljive, naj se odlože na prihodnji čas, ko se kriza ublaži. Brez dvoma zadene ta odredba tudi mišljeno šolo na Libergi in zato upravičeno pričakujemo, da se bo o-olžila na poznejši čas. Ker pa ima zasilna šolska soba le 75 kub. metrov prostora, je očitno nemogoče in proti zdravstvenim predpisom, da bi dnevno posečalo to sobo 80—100 otrok, zato bomo tudi že v bodoče del in raje pošiljali otroke v šmartno, kjer je več in bolj zdravrega prostora. Kdor pa hoče imeti novo šolo za kakšno posebno namene, naj jo le zida, pa naj tudi plača!

ZOBNI ATELJE DENTISTA
FILIPA OGRIČA
NOVO MESTO

»srečema strank do k neizjalja.

Res Zlatica je gospodinja vzorna,
je sretna roka li navsod pokorna.
Donoldne kuha, a napolndne nere,
zvečer na knltie žasnise bere.

Koristnih naukov polne so vse knltie
a Zlatica je zase že brez brice:
dokler le mlto Zlatorog v kuhinli,
se vzorno in bretsrbno gospodlnli.

Oj zlata Zlatica — glas gre okrog:
nad vse le terpentinsko mlto Zlatorog!

(Nadaljevanje sledi.)

Zlatorog

To in ono.

(Iz Zagorja.)

Vsakoletni sejem na Petrovo je bil letos zelo slabo obiskan. Seveda je glavni vzrok težka vsestranska kriza kmetov in delavcev, ki sta pri nas glavna sloja. — Pretekli teden v torek je napravila huda nevihta nad St. Lambertom in okolico, kjer je divjala veliko škodo. Med drugim je udarila strela v hišo posestnika Pavška na Korku. Hliš je pogorela do tal, k sreči so obvarovali tudi sosednja poslopja, ki so vsa s slamo krita in v neposredni bližini hiše. Prejšnjo nedeljo sta praznovala zakonca Jože in Marija Zajec na sv. Planini zlato poroko. Jubilatoma želimo tudi mi še na mnoga leta srečnega in zadovoljnega medsebojnega življenja. — Podjetje Dukič iz Ljubljane dokončuje svoja dela in je odpovedalo svojim delavcem nadaljno delo. Prizadeti so predvsem delavci, ki so iz Prekmurja, ker je bilo teh največ tu zaposlenih. — Prejšnji teden se je pripetila tukaj precej huda nesreča. Domači hlapec gostilničarja g. Drnovšek je povozil otroka svojega gosnodarja. Otrok je zadobil na nogah občutne poškodbe. Oddati so ga morali v bolnišnico za nadaljno zdravljenje.

Igrali bi radi.

(Rajhenburg.)

V »Slomškovem domu« je oder popolnoma prenovljen. Nove kulise je napravil društveni član g. R. Golobič. Kulise so bile namenjene največ uprizoritvi »Desetega brata«. Toda »Desetega brata« so poslali na urlaube. Zakaj? Bog ve! In sedaj se tukaj nič več ne igra, čeprav je dosti navdušenih mladih igralcev. Mi čakamo, kdaj bo zopet kakšna igra! Dajte igrati, igrati, drugače Vam lep oder ko-

risti toliko, kot lačnemu lepa skleda — a je prazna! — V »Slomškovem domu« delaje le knjižnica, ki se vsem tople priporoča! (Opomba uredništva: Za predstave sedaj ni sezone. V jeseni pa krepko pljunite v roke in vsi vzajemno na skupno delo!)

Pred blagoslovitvijo Prosvešnega doma.
(Iz Novega mesta.)

Nova stavba Prosvešnega doma v Novem mestu na Florjanovem trgu v sredini mesta se polagoma bliža dovršitvi. V prednjem delu stavbe se nahaja v podzemlju hišnikovo stanovanje, skladišča in kleti, v visokem pritličju, pred katerim je lep širok hodnik in do katerega vodijo stopnjice od strani posestva gosoda g. Seidla, se nahajajo trije visoki, prostorni poslovni prostori. V I. nadstropju je 5-sobno zračno stanovanje z balkonom in še trosobno stanovanje z veliko teraso in razgledom črt vso novomeško okolico, daleč tja na Gorjance in Kočevske hribe. V drugem delu stavbe, v katerega se pride skozi vežo, se nahaja prostor za garderobo, buffet in blagajno. Preko teh prostorov se pride v 15 m dolgo in 10 m široko dvorano, v kateri bo vdelan kasetinast strop in bo imela tudi galerijo. Pod prostornim 10 m širokim in okrog 8 m globokim odrom, v kateri

Z našo nmetno

moštovo esenco „Mostin“

si lahko vsakdo s malimi stroški pripravi izvrstno olajstvo in zdravo domačo pijačo. Cena 1 stekle
nisi za 150 litrov Din 30/-, po pošti Din 35/-.
Dobi se eno v drogeriji A. Kamešigova Ljubljana in drogeriji Wolfram nah. M. Kanc. Maribor, Gosposka 33.

rega se vdelujejo naprave bivšega Ljudskega odra v Ljubljani, se nahajata dve prostorni garderobni sobi, visoki 3 m, ki bosta ločeni po premakljivi steni tako, da bosta obe sobi služili tudi za primerno društveno dvorano. Prvi del stavbe, ki služi stanovanjskim in poslovnim prostorom, je pokrit s strešno opeko, dvorana in stavlbišče za oder, ki je 4 m višje od ostalega poslojja, sta pokrita s pločevino. Poleg stavbe se bo nahajalo tudi primerno dvorišče in vrt. Novi Prosvetni dom se namerava slovesno otvoriti dne 2. avgusta t. l. Na predvečer, t. j. 1. avgusta se vprizori Josip Jurčičeva tragedija »Hugomere«. Dne 2. avgusta je ob 10 sv. maša s pridigo prevz. g. škofa dr. Gregorija Rožmanna in petjem zbora pevskega društva »Gorjanci«, nato blagoslovitev doma. Med blagoslovljivo poje mešani zbor pevskega društva »Gorjanci« pesem: »Ako Gospod ne zida hiše«. Nato sledi slavnostni govor g. prof. dr. Capudra in govor g. urednika Fr. Kremžarja: Ob 40-letnici okrožnice Rerum novarum. Popoldne ob treh se vrši koncert zborov novo-meškega pevskega okrožja, nato srečolov in prosta zabava. Kot nekaj zaključek slovesne otvoritve se vprizori čez teden dni potem po dr. Pregljevem besedilu od g. P. Hugolina Sattnerja komponirana spevoigra »Komposteljski romarji«.

Dvajsetletnica prosvetnega dela.

(Prežganje.)

Dne 29. jun. t. l. smo praznovali 20-letnico obstoja našega društva. Ob tej priliki so člani in članice priredili ljubko prireditve s petjem, deklamacijami in dramatičnimi prizori ter govorom. Društvo je ustanovil pok. g. župnik Karol Jaklič 29. maja 1911, ki je kot velik mladinski zbral faute v orlovski odsek ter s tem dosegel marsikaj za povzdigo verske zavesti. Tu je deloval in nam omogočil, da smo zgradili društveni dom, nepozabni g. župnik Martin Jarc. V slavnostnem govoru se je obeh pokojnikov v izbranih besedah spomnil govornik, ki je naglašal, da sta oba z delom v katoli. prosvetni organizaciji mnogo koristila dobri stvari. Razložil je, kako se je vršilo delo v dobi, ko se je društvo osnovalo in dalje po končini vojski. Hitro nam je potekal čas v našem Domu. Oživel so nam ljubki spomini na dobo pred 20 leti ob dramatski sliki, ki so jo

naši fantje nalašč za to slavnost priredili. Vsem je ugajal nastop naših malih, ki so pod vodstvom g. voditeljice z ljubkimi prizori nastopili nam v zabavo in sebi v veselje. Sklenili smo, da bomo krepko oprijeli se našega društva. Kako nam bo kaj delo uspelo, pa bo že »Domoljub« povedal.

Novice.

(Žužemberk.)

Kakor se zatrjuje iz verodostojnega vira bi imel že v doglednem času priti enkrat tudi k nam električni tok iz banovinske elektrarne v Zagradcu. — Avto podjetje Stična-Zužemberk v režiji in lastnini gg. Simčič Rafela in Medved Jankota, ki posluje v splošno zadovoljstvo občinstva, je dobilo pretekli teden nov avtobus. — Obisk rojakov iz Amerike. Tudi v našo dolino je prišlo več rojakov ob priliki izleta iz Amerike. Po 30 in še več letih odsotnosti si otroci in starši pripovedujejo zgodbe svojega življenja. Vsem želimo sreče. — Premiščen je bil v Ljubljano fin. starešina g. Hočevar. — Ob sklepu šolskega leta. Malo pozno je, ali kljub temu ne bi bilo prav, če bi prezrli prisrčno slovesnost, a katero je naša šola dne 28. junija zaključila šolsko leto z Vidovdanskim proslavo. Tudi dan nam je šola ponovno pokazala, s kako vestnostjo in ljubeznijo vzgaja njeno učiteljstvo naš naraščaj v dobre, poštene in delovne državljane.

Naš kmet trpi.

(Brusnice.)

S skrbjo gledamo v bodočnost. Še tisto malo, kar imamo, ne moremo prodati. Živina je pod vsako ceno, čeprav je meso pri mesarjih še vedno drago. Vina pa sploh prodati ne moremo. Deloma so seveda naši Dolenjci tega sami krivi, če pomislimo, da v sredi vniorodnih krajev v Novem mestu prav dobro shajajo kar trije Dalmatinci s svojimi vinotoči. Verjemite, da Dalmatinci ne hodijo v Novomesto pit. Pristika nas huda suša. Zadnjih 14 dni sploh nismo imeli dežja, preje pa je komaj vsak teden enkrat nekoliko porosilo, da se je do dobra prah zmočil. Kjer je bilo že o binkošti pokošeno, ni še prav nič zrastle, ampak je popolnoma gola po travnikih. Po njivah vse vene in se suši. Vsled suše nekateri niti koruze niso mogli sejati, ker se ni dalo orati. Edini svetli žarek v

teh žalostnih časih so bile šrekanje, ki so letos jako dobro obrodile. Samo iz brusniške župnije se jih je izvozilo okrog 30.000 kg ali 7—8 vagonov. Saj so bili ljudje potrebu denarja, kakor suha zemlja dežja.

Naša letina.

(Kostel ob Kolpi.)

Suša... suša... suša! Če se nas Bog ne bo kaj kmalu usmilil z dežjem, bo strašno! Vse se suši, vse vene. Že skoraj od Jurjeva ni pošteno namočilo. Letina je od kraja dobro pokazala, zdaj pa vse gine. Krmo smo pokosili, a je je dosti manj ko lani; otave, kakor kaže, ne bo ni pesti, ker so trevniki za koso rjavi, ko bi jih z ognjem popalil. Pšenica je še nekaj, ječmenka je bila celo lepa. Drugo pa: krompir vene, zelje so suštarji požrli, fižol še komaj stoji, koruza — naš glavni pridelek — se zvija kot olupki... Človeka boli srce in kmet s skrbjo gleda v bodočnost... Tudi sadje nekaj obljublja, a če ne bo dežja, potem ne vem kako bo?... Letos nam je spomlad poledica napravila strašno škodo na gozdnem in sadnem drevju, sedaj je suša, in nazadnje je prišla še rdečica na prasiče, ki so že tu in tam poginili. Prosimo oblast, da se za stvar pobriga. Kako pa naj živi ubogi kmet, če ga vse samo tlačí in duši, ne pomaga mu pa nihče?

Belokranjski kotiček

V znamenju krize.

Druga leta smo imeli polno kopalec v Podzemlju. Kar pribrel je avto iz Črnomlja ali Semiča in od drugod. Letos jih je malo videti. Ni groša, pa prevroče je.

Gasilno društvo na Dobravcih.

Je praznovalo 28. jun. blagoslovitev gasilnega doma in nove brizgalne. Blagoslov je izvršil domači g. župnik, ki je imel tudi prav lep nagovor. Kum in kumica sta bila trgovca g. Malešič in njegova gospa iz Metlike. Načelnik žugelj je imel mnogo skrbi za dobro postrežbo številnih gostov.

Na žezelj.

Na Petrovo je podzemeljska Marij. družba priredila izlet na žezelj pri Vinici. Udeleženk je bilo 70. Do Dolencev pri Adlešičih so se neka-

25

RAZNO

2000 let stari tulipani. V južni Angliji so opazili na mestih, ki se nahajajo v bližini razvalin rimskih taborišč, da eve-tejo vsako pomlad mali rdeči tulipani. Ti tulipani so čisto različni od vseh drugih vrst angleških tulipanov in se dobijo le v bližini starorimskih izkopnin. Točna preiskava je pokazala, da ležijo čebulice teh tulipanov 1½ metra pod zemeljsko površino. Ker je ta globina, celo pri divjih cvetlicah popolnoma neobičajna, si te čudne prikazni ne manj tolmaiti drugeče, nego da so te tulipane prinesli s seboj še stari Rimljani in jih posadili. Čebule leže najbrž že 2000 let v angleški zemlji in so se tekom tega časa čedalje bolj pogrezale — prav tako, kakor so se pogrezale razvaline nekdanjih rimskih naselbin.

V Bukovini manjka duhovnikov. V Bukovini je velika stiska zaradi pomanjkanja katoliške duhovščine. Po vaseh s 1000 prebivalci imajo le enkrat na mesec službo božji, ker so po 10—12 km oddaljene od naj-

Mina Boštjanova

Roman.

Nemško spisal Paul Keller, prevela Marija Kmetova

»Torej — edini vzgojeslovec, ki je učil, da se naj človek iznebi kulture in se povrne k naravi...«
Hrup. Mnogi so planili kvišku, krčmar se je tolkel po čelu.

Kozjak je lopnil po mizi in zatulil ko besen, da ga ni mogel nihče prevpiti:

»Ta mož se je imenoval Jacques Rousseau!«

»Kaj nas briga ta dedec? Jezik za zobe, čvekač!«

»Se je imenoval Jacques Rousseau! Svobodomi-selnež je bil, tujec in sploh baraba.«

Pri besedi »baraba« so nekoliko utihnili; z zanimanjem so prisluhnili.

»In tak vzgojeslovec kakor ta Rousseau je vaš učitelj Novak.«

Tedaj si je Kozjak pridobil svoje poslušalce. Ne izplača se ponavljati Kozjakovih besed. Z raznimi našopirjenimi publicami je slednjič prišel do spomene, ki naj jo pošljejo na vlado:

»Loška občina prosi, naj se skoraj odstavi učitelj Novak, ki povzroča v občini razdor, ki škruva otroke zoper starše in zlorablja šolo za igračkanje.«

Zapišimo si le nekaj stavkov iz Kozjakovega govora:

»Čigavi so otroci? Novakovi ali naši? Naši, pravim! (Gromovit udarec na mizo.) Zatorej: Kdo naj odloča o naših otrocih? Novak ali mi? Mi, pravim! (Gromovit udarec in veliko pritrjevanje.) Kdo je rodil otroke, jih umival, krpal in tekal za njimi? Novak ali mi? Mi — mi vsi! Novak nima besede, mi imamo

besedo. Kmet je kralj na svojem posestvu. V njegove zadeve se ne sme nikak vaternjaški šolmašter vtikati — niti z otroki in niti z žganjem.«

»Živijo!« je vzkliknilo nekaj vinjenih.

In še zadnje rožlico je posadil Kozjak:

»Tudi gospod šolski nadzornik je potrdil, da je učitelj Novak nezmožen. In to je dovolj!«

»Dovolj!« je zakričal krčmar.

Spet je pristopil krčmar k odru in zaklical:

»Končajmo! Preberimo spomenico! Glasujmo!«

Kozjak se je razveselil konca in je naglo odhitel k svojememu vrčku. Predsednik je oglušujoče zvonil, prebral resolucijo in jo že hotel dati na glasovanje. Tedaj se je oglasilo iz nekega kota:

»Stojte!«

»Protestiram! Glasovali bomo šele tedaj, ko bodo vsi, ki hočejo tozadevno kaj pripomniti, dobili svojo besedo.«

To je bila Boštjanova Mina.

Tišina. Krčmar je zakričal:

»Konec je! Glasujmo! In kdor noče glasovati, naj se pobere iz dvorane.«

A krčmarju so vsi burno ugovarjali. Prišlo je do debate, kar ga je močno razhudilo. Boštjanova Mina je šla po dvorani. Še bolj ji je rdelo lice ko sicer; tresla se je ko šiba na vodi. Ženskam je že prirojeno, da se bojijo javno nastopati. Ženske govoriče doma veliko in večkrat še preveč. Na kakem odru pa jih kmalu obide groznica. Ni ga kraja na svetu, kjer bi se človek tako lahko nalezal mrzlice, ko na kakem javnem odru.

Mina se je otesla plahosti. Mirno ji je zvenel glas, v dvorani je vse umolknilo, in začela je:

»Podeželski ljudje imamo veliko pritožb, a najhujša je ta, da nam nedostaja ljudi. Hlapci in dekle odhajajo z rodne zemlje in se izseljujejo v mesto. To

tere peljale z vozovi, naprej so šle vse peš čez Bukovje, po lepi poti in hladni gozdni senci dve uri daleč do Željca. Stolp Marijine cerkve na Željcu je še sedaj brez strehe, ki jo je lani zrušil vihar. Sedaj čaka na dobrotnike. Vse udeležence so bile z romanjem prav zadovoljne.

Gribeljska cerkev.

dobiča novo obleko. Ko bo lepo pobeljena, jo bo prav oddelež videti.

Suša in vročina

je taka, da bo vse zgorelo. Toča nam je doslej še prizašla, a če ne bo dežja, bo nam trda predla.

Pravni nasveti

Jamstvo za mleko pri prodaji živine. M. F. K. Kupili ste kravo za mleko. Prodajalec je trdil, da ima krava dnevno najmanj 8 litrov mleka, sedaj ga pa namolžete komaj 2 litra. Ali je mogoče kupčijo razdreti. — Če ste kravo kupili le valed za trjevanja prodajalca, da ima najmanj 8 litrov mleka in ga kljub dobremu krmiljenju v resnici nima, smete zahtevati razveljavljenje kupčije. Če prodajalec ne vzame krave nazaj, ga morete tožiti.

Prispevek za popravilo občinske ceste II. reda. A. P. P. Plačati imate prispevek za popravilo občinske ceste II. reda. Zemljišče imate v dveh občinah. Dotično cesto pa uporabljate samo za eno parcelo. Županstvo pa zahteva prispevek po zemljiščih v obeh občinah. Ali je do tega upravičeno? — V predmetnem slučaju gre očividno za odkupnino mesto osebnega dela (kuluka). Kuluk oziroma odkupnina se pa ne določa po cestah, ki jih dejansko uporabljate, ampak po direktnih davkih. Ta obveznost vas zadene v domači občini. Če pa imate zemljišče tudi v drugi občini, ste tudi v tej občini obremenjeni z odkupnino, ako v tej občini plačujete nad 100 Din direktnega davka na leto. Če pa plačujete v tuji občini pod 100 Din neposrednega davka, ste pa v dotični občini oproščeni delovne obveznosti ali odkupnine. Pač pa vam domača občina odmeri cestno dajatev na podlagi skupne davčne moči. Če je županstvo na opisani način določilo cestni prispevek, je postopalo pravilno.

Vojaške olajšave. M. P. Imate pet sinov. Prva dva sta služila polni rok, tretji je nespo-

soben, četrti služi polni rok in vam sicer ne pomaga doma. Ali ima peti sin pravico do kakšnih olajšav, ker ste stari 68 let in imate veliko posestvo? — Peti sin bo služil polni rok, ker nista dva njegova brata po vrsti neposredno pred njim odslužila polnega roka. Pravico do oprostitve bi pa le tedaj imel, če bi bili vsi njegovi bratje pred petimi leti popolnoma odpravljeni od doma ali pa, če bi jih vojaška strokovna komisija spoznala za popolnoma nesposobne ter če bi plačevali le 120 Din ali manj neposrednega davka.

Ali je res šesti sin prost vojaščine? H. B. G. Vprašujete, če je res šesti sin prost vojaške službe, kar ste že večkrat slišali. — Ta govoriča je pa neresnična. Kodaj bi imel šesti sin pravico do oprostitve, je razvidno iz odgovora pod »Vojaške olajšave M. P.«.

Kaj je napraviti z delomržečem? S. V. E. V občini je pristojen potepuh, ki je zdrav in delazmožen, pa noče delati, ampak se klati okoli ter nadleguje ljudi z beračenjem. Ali ga more županstvo oddati v prisilno delavnico? — Ne. Županstvo samo delomržeča ne more oddati v prisilno delavnico. Ovadi naj ga radi beračenja in potepanja sodišču ter naj predlaga, da ga sodišče odda v prisilno delavnico. Če se bo sodišče prepričalo, da se ovadenec iz delomrznosti potepa in berači, ga bo kaznovalo in ga tudi lahko odda v prisilno delavnico za eno do petih let.

Izgon priležnice. C. D. N. Vprašujete, če more občina priležnico izgnati iz občine. — Predvsem je treba ugotoviti, da se morejo samo tučji, ki nimajo v občini domovinske pravice, izgnati in to le pod gotovimi pogoji. En pogoj za izgon tučja je tudi omadeževanje življenja. O vsakem priležniku pa se ne bo dalo smatrati, da je njegovo življenje omadeževano. Če živila dva neporočena v skupnem življenju mirno in ne dajeta nobenega pohujšanja, občina ne bo mogla pri njih ničesar opraviti s silo. Le če priležnika tako živila, da dajeta pohujšanje in povzročata javno grajo, jih občina lahko izžene. Tega pa ne more storiti župan sam, ampak mora o tem vedno sklepati občinski odbor. Proti temu sklepu se pa prizadeta lahko pritožita na okrajno glavarstvo.

Vknjižena pravica ne propade. M. P. Pred 5 leti ste kupili vinograd z vinskim hramom, na katerem je bila vknjižena prodajalčeva

mati za vžitek vinograda do polovice s skupno rabo hrama. Ker pa je bil hram slabo pokrit je lca bil povsem strohnel, tako da ste stari hram podrli in dali zidati nov hram. Vprašate, če ste dolžni dovoliti vžitarici tudi souporabo novega hrama, ker v kupni pogodbi med Vami in prodajalcem sploh hram ni omenjen. — Čim je v zemljiški knjigi vknjižena na vinogradu prevzeta pravica prodajalčeve matere do polovice vinograda in souporabe hrama, ste torej vinograd s tem bremenom kupili. Vseeno je, če prav v sedanjih kupni pogodbi hram sploh ni bil omenjen. Vaša dolžnost kot lastnika je, da vzdržujete hram v uporabnem stanju. Stari hram bi morali popravljati. Ker pa ste star hram podrli, ni vžitarica s tem izgubila svoje vknjižene pravice. Tudi v novem hramu ima iste pravice kot jih je imela v starem.

Pripisestvovanje občinskega sveta. J. K. B. Ob občinski cesti se nabaja do izkopanih cestnih jarkov takozvana komunska zemlja, ki je vrisana tudi v mapi. Sedaj pa uživajo to zemljo že več let posestniki onih travnikov, ki mejijo na to cesto. So pa to posestniki, ki pri vzdrževanju ceste ne pridejo v poštev. Vprašate, ali se more prisiliti te posestnike, da pustijo vžitek te zemlje in če se da tudi občinska zemlja pripisestvovati. — Če je v zemljiški mapi zarisana pot dokaj širša, kakor pa je v naravi izvožena pot, tako da raste poleg pota še trava, potem običajno uživajo to travo mejski parcel ob poti. Če mejski to travo na svetu, ki je v mapi zarisana kot občinska last, uživajo nad 40 let in se ta svet sploh ne uporablja kot pot, potem so mejski ta svet pripisestvovali. Če torej mejski nečjejo opustiti uživanja trave ob poti, bi morala občina s tožbo to razmerje razčistiti. Odsvetujemo pa tako tožbo, od katere nima občina nobene praktične koristi.

Zavarovanje dote. F. G. Vprašate, ali je zanesljivo zavarovanje za dote, kakor to priporočajo razni potniki neke tozadevne zavarovalnice. — Ker niste navedli tozadevnih pogojev, ki se vam stavijo, ne moremo na Vaše vprašanje odgovoriti. Priporočamo pa vsem, da vsako vsaj eno noč presni in se premisli, predno se za karkoli odloči, kar se mu vsiljuje po raznih potnikih ter karkoli podpiše.

Kmetje, oklenite se Kmet. zveze!

je ne le za kmečki stan, marveč tudi za ves narod žalostno poglavje.

»Kaj ima to opraviti z učiteljem Novakom,« je vzkliknil krčmar.

»Več, ko si mislite,« je mirno odvrnila Mina in nadaljevala: »Primanjkuje nam hlapcev in dekel, ker je ljudem enostavno dolgčas na deželi. Če delajo ves teden, si za nedeljo zaželi malo razvedrila. In kakšna je ta nedeljska zabava? Potikajo se po cestah in zapijajo težko prislužen denar.«

»Ne dopustim, da boste takole govorili!« je kriknil razsrjeni krčmar. »V moji lastni hiši ne boste grdili moje obrti.«

»Saj govorim splošno in ne o vas,« je nemoteno odvrnila Mina in spet začela:

»Še svoj živ dan nisem plesala. Le enkrat samkrat sem bila v kinu. Vem pa, da mladina naravnost kopni po plesu, kinu in gledališču. Saj more biti vse to prav spodobno. Zakaj prepovedujemo vaški mladini take zabave? Zakaj jo tiramo iz zdravega ozračja vaškega življenja, kjer ne mara bivati, ker ji je tako nezno dolgačas, v strupeno ozračje vlemest? Zakaj jo spravljamo od lepega, svobodnega poljskega dela v zatohle tvornice? Povedala bom, zakaj: zato, ker smo tako topoglavi in klamasti. Ker je bilo že od nekaj tako, ker ni nikogar, ki bi bil dovolj močan in pameten, da bi računal s sedanostjo in jo skušal uveljaviti. In če pride kdo, ki hoče oživiti vaško zaspanost, ki mu je do telesne nege mladine, ki hoče predramiti ljudstvo, ki ima velike, lepe načrte za vso vas in se hoče za vse to nesebično žrtvovati — takega pa se hočemo iznebiti, odstraniti! Čemu? Ker smo klamasti, ker je dotični protivnik žganjarjev!«

»Nezaslišano!« je zavpil krčmar. »Konec! Vem iz mojih prostorov!«

Mina se je za trenutek pomišljala, nato je dejala:

»V tem prostoru ima zdaj pač samo predsednik pravico zapovedovati shodu.«

Okrenila se je.

»Gospod predsednik, ali mi jemljete besedo? Ali naj odidem?«

»Ne!« je zamrmralo nekaj ljudi. In neki fant je zavpil: »Glede plesa podpišem! Občinski predstojnik, ta trapa, nam samo enkrat na vsake večne čase dovoli plesati. Plesati hočemo, ali pa gremo! Pa si potem sami prevažajte gnojne koše!«

MINA

»Nadaljujte,« je dejal Mini predsednik. Govorila je še nekaj minut in sklenila:

»Sicer bi se pa občina zelo oškodovala, če bi prepodila Novaka. Svarim vas, nikar ne podpišite spomenice! Že vnaprej vam povem, da z njo ne boste ničesar dosegli.«

Stopila je z odra, postala nekoliko v dvorani in ni vedela, ali bi šla domov ali bi ostala še tu.

Ostala je in se vrnila v kot h kovaču, ki ji je dejal: »Izvrstno, gospodična! — Brez napak ste pojezdili na napad! Ali hočete nekaj izbornih srečk? Pocenil Po tri dinarje petinasedemdeset!«

Medtem je stopil na oder stari učenik.

»Moji ljubi občani! Govorim vam kot star prijatelj. Izmed vseh, kar vas je tukaj zbranih, mislim, da jaz najbolj poznam učitelja Novaka. Skupno stanjujeva in oba sva istega poklica. Ko so me bili o veliki noči vpokojili, bi bi bil moral zapustiti šolsko poslopje, kjer sem bival in deloval štirideset let. —

bližje farne cerkve. Otroci doražajo sredi nekatoških prebivalcev brez katoliškega pouka. Posamezni duhovnik pastiruje 13.000 vernikov, od teh jih ima 4000 v lastni fari in po 3000 v treh sosednjih farah. Po vojni je umrlo doslej 20 duhovnikov, novomastniki pa so bili samo trije. Duhovna stlika katoličanov je tem večja, ker oblasta vrti-ekajo na odpad in zvesti, a katoličanom ni z rožicami poslano.

Radio in krave. Ameriško časopisje poroča: Farmer (kmet) strasten ljubitelj radija, je opazoval, da so postale črede, ki so se vračale zvečer s travnikov v hleve, pred okni hiše, iz katere je odmevala radio godba. To opazovanje je napotilo farmerja, da je napeljal glasen zvočnik v kravji hlev. Od onega časa, ko so prišle krave poslušati radio-godbo, so dajale dnevno 30% več mleka. (?)

Zelo nizko so sedli mnogi, ki so visoko leteli. Naši ljudje bodo taki, kakršni tisk bodo žitni. **Priložnostni balkon.** Pariška mestna hiša je udeležena že marsikak zgodovinski dan. Mnogoteri zgodovinska oseba je že tu govorila zbranim Pa-

Življenje za življenje

Posrečilo se mi je oprostiti eno roko in sgrabil sem ga z njo za grlo, da je pretiela nevarnost, da ga bom zadušil. Držal sem ga pod seboj in z njegovo glavo butal ob tla, kakor da jo hočem razbiti.

Minuto dolgo je ležal, ne da bi se ganil. Misil sem že, da sem ga ubil.

Pobral sem samokres, ki se je bil zakotalil prav do vrat. Potem sem se vrnil in mu začel močiti čelo z vodo, da bi ga spravil k sebi.

Ko sem se pogledal v zrcalu, sem videl, da imam raztrgan ovratnik na suknjiču, obraz ves izmučen, kravato v cunjah. Začelo me je mraziti, kakor da sem v zrcalu videl prikazen nekoga drugega Andreja Kornelija.

Trepetal sem od gnusa nad tem grdim pojenjenjem, a tu ni šlo za moje nežne občutke. Tu je šlo za maščevanje.

Moj nasprotnik se je počasi osveščal.

To pot sem pa bil trdno odločen, da vso stvar končam, tako ali tako.

Zavedal sem se, da sem storil prav vse, kar sem mogel, da bi preprečil, da ne bi mati nič izvedela.

Nesrečnež se je napol dvignil in me gledal. Naguil se je naprej.

Šel sem k njemu in sem mu nastavil cev samokresa na čelo.

»Še je čus!« sem dejal, »dam ti pet minut za premislek, da se odločiš za kupčijo, ki sem ti jo bil prej predlagal: pisma sem — ti pa dobiš stotisoč frankov in prostost, če ne, pa tvojlo v glavo. Izbiraj.

Hotel sem ti priznati stvar s smrtjo zaradi svoje matere; a nočem izgubiti dvojnega maščevanja.

Če se le ganes, boš mrtev! Prijeli me bodo, prebrskali tvoje papirje, tam bodo našli pisma, videli bodo, da sem imel pravico, da sem ti razbil glavo. Mati bo sicer zblaznela od žalosti, a jaz se bom maščeval.

Rekel sem. Pot minut imaš, niti ene več! Brez dvoma je moj obraz izražal neomajno odločnost.

Morilec je pogledal najprej moj obraz, potem pa na uro, ki je visela na steni.

Videl je, da sem pritisnil kazalec na petefina.

»Udam se!« je dejal hitro.

»Vstanite!« sem velel jaz.

Znova se mi je pokoril kakor stroj.

»Kje so pisma?« sem vprašal.

»Ko jih boste imeli!« je prosil z izrazom bedaste, preganjane živali, »ali me boste pustili, da grem?«

»Prisegam vam,« sem mu odgovoril in ko sem videl silni nemir v njegovih zenicah, sem pristavil: »Pri spominu rajnega očeta...«

In še enkrat sem ga vprašal:

»Kje so pisma?«

»Tu,« je odgovoril in pokazal na kovčeg v kotu.

»Tu je denar!« sem dejal in mu vrgel listnico, v kateri je bil sveženj bankovcev.

Čudno je to, kako se človek v nevarnosti oprijemlje zadnje rešilne bilke, ki mu daje vsaj trohico upanja.

Ta človek, ki sem ga imel na življenje in smrt v svojih rokah, je bil kljub temu tak ne-spameten, da je verjel na dobro vero, tako, ko sem mu pokazal le majhno upanje, da bo odnesel zdravo kožo.

Pokazal mi je z železom obiti kovčeg, potegnili iz nekega predala v njemu skatilo iz rumenega usnja, zaprto z varnostno ključavnico.

Potem je odprl in pribrskal iz nje precej velik sveženj in mi ga vrgel, kakor sem mu bil jaz prej vrgel denar.

Niti trenutke se nisem bal, da bi utegnil namesto pismu vzeti iz kovčega kako orožje. Tudi nisem imel strahu, da me bo napadel, ko sem pregledoval vsebino zavoja, da bi se prepričal, ali je v njem res tisto, za kar sem žrtvoval denar.

V zavoju so bila samo tri pisma. Na njih so bili še pečati. Na prvih dveh po dva: iz New-Yorka in iz Pariza, na tretjem iz Pariza in Liverpoola in vse tri so nosila dneve januarja ali februarja 1864.

»Je to vse?« me je vpraševal.

»Ne šele!« sem mu odgovoril. »Treba je še, da se mi zavežete, da boste še danes odpotovali s prvim vlakom, ne da bi se prej dobili z bratom ali mu pisali?«

»Obljubljam,« je rekel, »in potem?«

»Kdaj sta se zmenila, da pride on spet k vam?«

»V soboto!« je rekel in zmigal z rameni. »Kupčija z njim je bila sklenjena. Hotel je poplačati z denarjem, ki mi ga ni hotel izplačati prej, kakor na dan mojega odhoda v Lavr, da bi bil gotov, da se ne bi jaz v Parizu zadrževal še naprej, ko bi imel denar... Zdaj pa je igre konec.«

Čez nekaj časa je pristavil:

»Jaz si umijem roke!«

»Edvard Termond!« sem dejal jaz, »spominjajte se, da sem vam izkazal milost, a pazite, da vas niti za sekundo ne srečam na svoji poti ali na poti koga od tistih, ki so meni dragi.«

Zagrozil sem mu z roko in sem odšel.

Pustil sem ga sedečega pri mizi blizu okna.

Komaj sem bil na hodniku, so me pa živci, ki so me tako zveslo podpirali ves čas te borbe, izdali. Noge so se mi začele opotekati.

Ustrašil sem se.

Kaj če padem na tla tu v hotelu? Kako se bom izgovarjal zaradi raztrgane obleke?

Imel sem še toliko poguma in moči, da sem si popravil ostanke ovratnice, da sem zasukal ovratnik suknjiča navzgor, da bi zakril raztrganost, da sem uravnal srajco in otepel prah s klobuka, ki sem ga v boju čisto zmečkal.

Otrl sem si pot s čela in stopal po stopnicah s korakom, ki se mi je zdelo, da je še dovolj miren in nerazburjen.

Nadzornik prvega nadstropja se je brez dvoma nahajal kje na drugem koncu hodnika.

Dva fanta sta me pogledala in se čudila moji zunanosti.

Ušoda je hotela, da se nista ustavila, da bi skušala izvedeti vzrok očividnega nerada v moji obleki.

S strahom sem stopal po stopnicah. Tako dolga je bila tista pot, kakor menda še nobena v mojem življenju.

Končno, končno sem bil v veži.

Prekoračil sem jo s strahom.

Če bi bil tu kdo, ki me pozna?

Planil sem v prvo kočijo in dal kočijažu svoj naslov.

Držal sem obljubo in zmagal sem.

26

ritanom. Toda, oh groze, se dni se je eden inestih očetov spomnil, da so vsi tisti slavni govorniki podginali množice le skozi okna, zakaj pariška mestna hiša nima balkona. Da se temu nedostiku odporne, so sklenili stisniti lesen balkonček, ki ga bodo po potrebi kar na okno pritrjevali. Ko bo potreba, bodo tunkali dneva kar oddol kot iz cvetličnega koška govorili.

Strah jo je. Mala Eliza se je zbudila in preplaheno klicala mamo. Mati: Kaj pa hočeš, moj otrok? Eliza: V tvojo posteljo hočem. Mati: ja, zakaj pa? Eliza: V moji grmi.

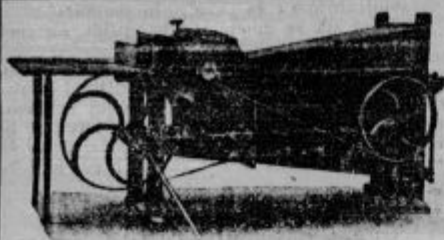
Nenavadna žrtev opičje prime. Če smemo verjeti poročilom pariškega tiska, se neki avtomobilist v bližini Seliša (Alžirska) umrl zelo nenavadne smrti. Zavele je s svojim vozilom apričakovano med dve opičji čredi, ki sta se obmetavali s kamenjem. Toda kamnov se je vsula v avto, eden je zadel avtomobilista v glavo in ga ubil. Isti listi pišejo, da dve opice v Alžirski v velikih žredah, ki so si med seboj sovražne in podobne bitke so tam nekaj prav vsakdanjega. — Ta je pa zelo »amerikanska«.

Resnično, iz Loke bi bil moral, ker ni bilo zame v Loki nobenega stanovanja. A moj odhod iz Loke bi pomenil isto, ko da bi moral v tujino na pokopališče. Učitelj Novak pa me je rešil tega. Dober človek je; zares, priznati moram, da je dober človek. Razen ene sobe, mi je prepustil vse stanovanje. Tudi vrt mi je pripustil, češ, da ga ne zna obdelovati in naj mu za to podarim le nekaj jagod, češenj, hrušk in jabolk. Tako je rekel. In tudi dober učitelj je. Drugačen ko jaz. Jaz sem stare šole, ki kratkotalo pravi: »Moli in delaj!« Nova šola pa reka: »Ne moli nič, delaj tako, da boš čim več zaslužil — sicer se pa zabavaj.« To navodilo je napak; ne velja nič za ta svet, kaj šele za onega! Novak pa ne uči tako, marveč pravi: »Moli, delaj in bodi vesel! To je pametno. Saj pravi pesem: »Kdo bi zmeraj tužen bil — to ne more biti!« In pesniki poznajo življenje. In to je naša Mina Boštjanova tako izvrstno razložila. Sploh pa ji moram kot njen stari učitelj priznati: ona je cvet vse naše vasil! — Prosim vas, poslušajte jo! Ne podpisite spomenice! Če bo moral iti iz vasi učitelj Novak, bom moral oditi tudi jaz, bom moral nastopiti težko pot na tuje pokopališče. Saj bi brezdvoma prišel kak novi učitelj z družino — in zato bi moral ven iz hiše, kjer sem prebil štirideset let. Seveda se ne bo nihče na to oziral. Pa povem vam, da je Novak izboren učitelj. Vselej, kadar ni dežja, poslušam zunaj na vrtu, kako on poučuje. Drugače poučuje ko jaz, ki sem stare sorte. Večkrat začudeno zmagujem z glavo, zmeraj pa pravim: bolje uči ko jaz. Na nadzornikove besede pa ni dosti dati. Tudi name je prav tako hrulil ko zdaj na Novaka. Nadzornik je izgaran, razdražen človek. Vse počitnice prebije v zavodu za živčne bolezni. Ne podpisite spomenice; obdržite Novaka! Uživel se bo v vas in vi vanj.«

Ljudje so molče poslušali. Pritrjevali so mrmrli. Skoraj vsi navzočni so bili nekoč učenci sivo-

lasega učenika. Krčmar je s težavo prišel na oder. Od jeze je bil ves hripav.

»Ne bom veliko govoril. Nič ne bom omenil brezplačnega piva. Vendar vas nisem povabil zato semkaj, da bi poslušali hvalisanje Boštjanove gospodične, ki je baje cvet naše vasi, in učitelja Novaka, ki bi moral biti odstavljen, pa je mahoma tak junak. In tudi nismo prišli, da bi slišali govoriti o šolskem nadzorniku, ki je celo doktor, ko o kakem norcu. Ste že kdaj slišali, da bi bil kak doktor znorel? To niti ne pristojajo njegovi visoki izobrazbi. Nadzornik že ve, kako in kaj je z Novakom. Namreč — nič — nič — nič! Kakšen človek pa je to, kateri pravi, da jih od deveterih udarcev zasluži vzgojitelj devet, gojenec pa enega? Kakšen je tak, ki natveza našim otrokom, da je pregrešno zvrniti šilce žganja vase? Ki uganja v šoli take norčije, da se fantiči sami pretepavajo med seboj? Ki nima drugega v glavi ko bobne, piščalke in igračkanje? Našim otrokom ni treba telovadbe; najboljša telovadba je nakladanje žita pa kladanje gnoj!« Tu jih je nekaj zavpilo: »Tako jek! Krčmar je povzel: »Mi, kar nas je resnih družinskih očetov, smo se v gostilniški sobi vse pomenili glede Novaka. Tedaj je pihal drugačen veter ko danes. — Danes ždite in se daste strahovati in ščuvati. Spomenico morate podpisati, pa še takoj! Glede našega starega učenika: čast komur čast! A govoril je samo o svojem stanovanju. In gospodična gospodarnica Boštjanova, tako zvaní cvet naše vasi, pa je govorila za svojega skrivnega ljubčka.« Tedaj se je nekaj zgodilo, ko bi se zablisnilo. Iz prišepetalske omarice, ki ji je bil krčmar blizu, je smuknil neki deček, planil krčmarju za vrat in ga z ustrojeno fantovsko pestjo trklrat tako čofnil po nosu, da je krčmarju brizgnila kri po telovniku. Pričujoči so ko omrtvičeni zrlili ta prizor, tisti za prosojnostjo mizo se še zganili niso. Vsi so bili osupli.

DOBER GOSPODAR varuje svoje in svoje družine moči, če mlati namesto s cepel z **MLATILNICO**.

MLATILNICE vseh vrst, geplje, čistilnice, trijerje, mline in stiskalnice za grozdje in sadje, slamoreznice, LISTER-motorje in DEERING-kosilnice, pluge in brane, črpalke za vodo in gnojnice, kotle za krmo in **ŠKROPILNICE** za sadje, žganje, ves stavbeni material in razno železnino kupite ugodno v stari domači trgovini

Fr. Stupica v Ljubljani, Gosposvetska c. 1.

Mali oglasnik

Novaškega vajenca sprejemem takoj, z vso oskrbo v hiši. Naslov pove uprava Domoljuba pod št. 7791

Krojaškega vajenca ki ima veselje do te obrti, sprejme takoj s hrano in stanovanjem v hiši. Ivan Vrhovec, krojač — Št. Vid nad Ljubljano

Ajda za seme najlepša siva in črna pri Sever & Komp., Gosposvetska cesta 5, Ljubljana

150 do 300 dinarjev dnevno zaslužijo oni, ki imajo mnogo poznanstva! Za odgovor znamko Kosmos, Ljubljana, poštni predal 307.

Dijake sprejemem na stanovanje in zajutrek. Dobra krščanska vzgoja. — Mekinda, Gosposka ulica 3/III. Ljubljana

Štedilnik večji prodam, Ogleda se v gostilni pri »Lovcu« na Vrhniki.

Posestvo blizu Ljubljane se ponci proda radi selitve. Poizve pri Franc Žitnik, Beljaška ulica pri novi cerkvi v Šiški

Mizarskega vajenca z vso oskrbo sprejme takoj Jože Jamnik, Škofja Loka št. 5

Okrajne zastopnike za vse sreže sprejmem, tudi proti fiksnim plačil. Pripravno za penzionirane orožnike, učitelje itd. Pismene ponudbe na »Union«, Ljubljana, Miklošičeva c. 7/III.

Službo babice za občino Št. Vid nad Ljubljano izvršuje Marija Langerholc, dipl. babica, Trata p. Št. Vid nad Ljubljano

Pekovski vajenec se sprejme takoj s hrano in stanovanjem v hiši, drugo po dogovoru. Javijo naj se samo zdravi, stari 15 let. M. Zupančič, pekarna Dol. Logatec 31

Služkinja v župnišču, ki ima veselje tudi do živine in poljskega dela, se takoj sprejme. — Ponudbe je poslati na upravo Domoljuba pod št. 7696.

Kleparkega vajenca sprejemem takoj. Stavbno in galanterijsko kleparstvo Ivan Kavčič, Škofja Loka

Vajenca za krojaško obrt poštenih in krščanskih staršev sprejemem. Hrana in stanovanje pri mojstru. Leopold Valjavec, krojaštvo, Tržič Blejska c. 7

Vajenca za mizarsko obrt sprejme Ivan Kubar, Vižmarje št. 69. — Št. Vid nad Ljubljano

Vajenec za čevljarstvo obrt, krščansko vzgojen, tudi revnih staršev, se sprejme v moderno delavnico na deželi z vso oskrbo v hiši. — Naslov pove uprava »Domoljuba« pod št. »Čevljars« št. 7695.

Posestvo na prodaj Lovše Franc, Hotič pri Litiji, proda posestvo, obtočje iz 4 ha 40 a zaraščenega gozda, ki ni bil sekan že 50 let, 1 ha 75 a njiv in 7 ha travnika. Posestvo leži v ravnini. Cena po dogovoru.

Čistilna mlatilnica dobro ohranjena na pogon z električnim ali bencin motorjem s 6 konjskimi silami; se proda po zelo ugodni ceni. Izve se pri Mirko Gregorinu, Št. Vid nad Ljubljano.

Suhe gobe kupujem po najvišjih cenah in vsako množico. J. Kušan, Kranj.

Radio

Program od 15. do 21. julija.

Vsak dan ob 12.15: plošče, 13.00: Čas, plošče, 18.30 Salonski kvintet — 19.30 Gimnastična ura — 20.00 Časnik in časnikarstvo — 20.30 Violinski koncert — 21.30 Samospevi ameriških pesmi. — Petek, 17. julija: 18.30 Salonski kvintet — 19.30 Gospodinjska ura — 20.00 Vremenska napoved — 20.30 Prenos iz Beograda. — Sobota, 18. julija: 18.30 Salonski kvintet — 19.30 Nove smernice ljudskega odra, predavanje — 20.00 Časnik in časnikarstvo — 20.30 Koncert delavske gošbe »Zarja« — 21.00 Prenos iz Bleda. — Nedelja, 19. julija: 9.00 Kmetško predavanje — 9.30 Prenos cerkvene glasbe — 10.30 Versko predavanje — 11.00 Salonski kvintet — 12.00 Časovna napoved in dnevne vesti — 12.15 Plošče — 13.00 Vremenska napoved — 13.30 »Veleturista«. I. del, veseloigra — 16.00 Prenos športne tekme Litija: Hajduk — 20.00 Citre solo — 20.45 Hromatična harmonika — 21.15 Prenos iz Bleda. — Ponedeljek, 20. julija: 18.30 Salonski kvintet — 19.30 Klima in človek, predav. — 20.00 Valčkova ura — 21.00 Opera na ploščah. — Torek, 21. julija: 18.30 Salonski kvintet — 19.30 Polypeptidi, škodljive bakterije v zemlji — 20.00 Pravljičice za odrasle — 20.30 Prenos iz Zagreba.

ZACHERLIN

mrčesni prašek v originalnih steklenicah in steklenicah uniči vse mrčese. — Dobiva se povsod »ZACHERLIN«, Ljubljana, Beethovnova ul. 16.

Ure, zlatnino in srebrnino

kupite poceni in dobro pri trvdki

H. SUTTNER Ljubljana 1

Prešernova ulica št. 4
Razpošilja se na vse kraje Evrope, Amerike, Afrike, Azije in Avstralije.
Lastna protokolirana tovarna ur v 8vici.
Ure v vseh cenah od Din 44.— naprej.
Št. 120 Kovinasta anker ura Din 44.—, s sekundnim kazalcem Din 78.—.

Št. 121. Ista z radijem Din 58.—, s sekundnim kazalcem Din 94.—, št. 125. Budilna ura 16 cm visoka Din 49.—, z radijem Din 76.—, Zahtevajte veliki ilustrovani cenik zastoj in poštne prosto od

H. SUTTNER, LJUBLJANA 1

Stoj in čitaj!

Iz ostrakljivosti — torej popolnoma zastoj — Vam dam, v kolikor Vas zanima, podrobne informacije glede naslednjih štirih stvari: Kje morete dobiti stalno domačo službo za pismena dela, kje se morete zastoj naučiti dobrih pismenih obrti, ali če se želite baviti s prodajo nekoga zelo dobro idečega predmeta proti primernemu mesečnemu pavšalu, oziroma event. želite prevzeti v okrajih zastopstvo neke velike ugledne tvrdke. Pišite mi in priložite znamko za odgovor, Oskar Lustig, ravnatelj, Osijek, Knežina ul.

Izda/atelj: Dr. Franc Kulovec.

12

Okrajne inšpektorije

sprejememo proti mesečnemu pavšalu Din 2400 in nadpovršji. Nadalje podučujemo in zaposlujeemo v vsakem okraju po eno spretno žensko zaradi daljnega poučevanja v strojnem plešnju kot hišni obrt. Ako se pošlje znamka za odgovor, pošljemo obsežna navodila. Zadruga Jugoslov. pletna, Osijek.

Brezalkoholne pijače:

malinovec, limonada, oranžni, marelični, ribezov, jagodov, borovničev bezgov, črešnjev in vlišenj sok se prodajajo v pisarni

„SVETE VOJSKE“ v Ljubljani
Dunajska cesta 17 (Medijatova hiša).

Pri večjem naročilu primeren popust!
Privoščite si jih v vročini in postržite ž njimi tudi drugim!

S tem podpirate tudi delo za treznost.

Električno inštalacijo

si naročite, če hočete biti res zadovoljni, pri elektrotehničnem podjetju

Jože Markež, Jesenice

Kmetje, pristopajte v Kmet. zvezol!

Uredniki: Jože Košček.

Oglejte si!

pri »Češniku« v Ljubljani

Lingarjeva — Stritarjeva ulica

Novosti za pomladne in letne obleke, kostume in površnike. Jugočeška perilna svila »Dagmar« in »Emona« Za moške modni kamgarni, ševit za športne obleke od Din 60 naprej.

Znano!

Najlepše novosti avlinalnih in volnenih šerp in rut

Poštenost mojega podjetja je znana!

Dr. Debevec Francé

specialist za pljuča, ordinira do 10. avgusta le vsak petek od 9. do 12. ure.

Gospa (novi služkinji): »Tako, zdaj sem vam vse povedala. Ali imate morda kako vprašanje?«

Služkinja: »Da, gospa. Kdaj vozi prvi vlak od tu?«

Mati je prišla na obisk k svoji poročeni hčerki. Ko si je vse prostore, pohištvo in drugo natančno ogledala, pravi: »Mislim, da ti ni potreba moza prositi za denar.«

MLada žena je nekoliko zardela, ko je odvrnila: »Ne, prositi mi ni treba, ker zelo trdno spi.«

Za Jugoslovansko tiskarno: Karel Čok